

**SPOLEČNÁ ZPRÁVA O OCHRANĚ ZDRAVÍ,
BEZPEČNOSTI PRÁCE A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
SKUPINY UNIPETROL ZA ROK 2009**

OBSAH

Dopis předsedy představenstva	4
Skupina Unipetrol v roce 2009.....	6
Základní data o hospodaření skupiny Unipetrol v roce 2009	6
Stručná historie skupiny Unipetrol	6
Představení skupiny Unipetrol.....	8
Profil podnikání hlavních společností skupiny Unipetrol.....	9
Společná Politika odpovědného podnikání v chemii a integrovaného systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a jakosti	13
Aktivity skupiny Unipetrol v ochraně životního prostředí v roce 2009	16
Environmentální investice	16
Náklady na ochranu životního prostředí.....	19
Systémy řízení	21
Program Odpovědné podnikání v chemii – Responsible Care	22
Soulad se zákony na ochranu životního prostředí.....	24
Integrovaná prevence znečištění	24
Ochrana ovzduší, vypouštění odpadních vod, odpadové hospodářství.....	26
Hodnocení vlivů na životní prostředí	30
Sankce za porušení požadavků environmentálních zákonů	30
Snižování environmentálních a provozních rizik a prevence závažných havárií.....	32
Prevence závažných havárií.....	32
Transportní informační a nehodový systém	33
Závažné havárie ve skupině Unipetrol v roce 2009	34

Otevřený přístup k řešení otázek životního prostředí	35
Úloha zaměstnanců v ochraně životního prostředí	35
Komunikace s veřejností	35
Zmírnění důsledků starých ekologických zátěží	37
Program odstraňování starých ekologických zátěží	37
Přehled starých ekologických zátěží ve společnostech skupiny Unipetrol	37
Průběh sanačních prací v roce 2009	39
Čerpání finančních prostředků v roce 2009	40
Trvale udržitelný rozvoj	41
Globální aspekty ochrany životního prostředí	41
Chemická bezpečnost	42
Hospodaření s primárními zdroji surovin a energií	43
Bezpečnost práce, ochrana zdraví při práci a požární ochrana	45
Důležité mezníky skupiny Unipetrol v roce 2009 z pohledu ochrany životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví	48
Kontakty na společnosti skupiny Unipetrol pro záležitosti životního prostředí	50

DOPIS PŘEDSEDY PŘEDSTAVENSTVA

Dámy a pánové,

hospodaření Unipetrolu v roce 2009 výrazně poznamenaly dopady nepříznivých makroekonomických podmínek. Světová ekonomika se jen pomalu zotavovala z hospodářské recese. Průměr hrubého domácího produktu zemí Evropské unie klesl v tomto období až o 4 %. Česká republika nebyla výjimkou a krize ji naplno zasáhla na přelomu roku 2008 a 2009. Od 2. čtvrtletí minulého roku sice docházelo k postupnému ožívání, ale i tak meziroční pokles HDP České republiky v roce 2009 přesáhl 4 %.

Unipetrol přes nepříznivý makroekonomický vývoj zůstal ve všech svých strategických segmentech významnou a silnou společností jak v českém, tak i v evropském kontextu. Pro zachování této pozice musela skupina nicméně přijmout řadu opatření zaměřených na snížení nákladů. Úsporná opatření se dotkla všech oblastí podnikání skupiny.

I navzdory tlakům na snižování nákladů, ochrana životního prostředí a bezpečnosti zůstala i nadále jednou z nejvýznamnějších priorit. Skupina vynaložila v roce 2009 cca 200 mil. Kč na péči o životní prostředí, celkové environmentální náklady přesáhly 1,5 mld. Kč. Významná část našich investičních nákladů šla do oblasti ochrany horninového prostředí a vod.

Mezi klíčové aktivity Unipetrolu patřily činnosti spojené s naplněním podmínek pro registraci chemických látek dle nařízení Evropského parlamentu a Rady ES (tzv. REACH), přípravou na nové právní předpisy, a to zejména na nové schéma regulace emisí oxidu uhličitého (tzv. klimaticko-energetický balík), novou směrnici o průmyslovém znečištění i na nové požadavky v jednotlivých složkových právních normách. Všechny tyto změny s sebou přinášejí významnou finanční zátěž a určité ohrožení dalšího fungování chemického průmyslu v Evropské unii.

Přímé finanční náklady registrace REACH do roku 2018, kdy se předpokládá dokončení procesu, podle odhadu dosáhnou v rámci skupiny cca 200 mil. Kč. K určitému snížení nákladů by mohlo dojít díky uplatnění principu sdílení nákladů v rámci konsorcií nebo „Fór pro výměnu informací o chemické látce (SIEF)“.

Mnohem významnější dopady očekávám s uplatněním nových požadavků klimaticko-energetického balíku a nové směrnice o průmyslových emisích. V období příštích 10 let vyvolají tyto předpisy dodatečné náklady skupiny v řádu několika miliard korun.

I přes tato nepříliš povzbudivá očekávání skupina realizuje a připravuje řadu investičních akcí rozvojového charakteru. V roce 2009 Benzina rozšířila síť a modernizovala některé čerpací stanice. Česká rafinérská navýšila kapacitu LPG v jednotce fluidního katalytického krakování a Unipetrol RPA dokončil intenzifikaci výroby polypropylénu na 275 kt/rok.

Společnosti skupiny se rovněž zapojují do řady dobrovolných aktivit. Na základě koncepce přijaté v roce 2007 zavedly a v následujících letech certifikovaly, případně recertifikovaly integrovaný systém řízení pokrývající požadavky na ochranu životního prostředí dle ISO 14001, jakost dle ISO 9001 a bezpečnost práce a ochranu zdraví dle OHSAS 18001. Od října 2008 mají všechny společnosti skupiny, včetně centrály UNIPETROL, a.s., certifikovaný integrovaný systém řízení. Tyto aktivity doplňuje účast v mezinárodním programu chemického průmyslu „Responsible Care“, v České republice pod názvem „Odpovědné podnikání v chemii“. Oprávnění užívat logo programu Responsible Care bylo na základě úspěšné veřejné obhajoby v roce 2008 opakovaně propůjčeno všem výrobním podnikům skupiny. Centrála UNIPETROL, a.s., obhájila právo používat logo Responsible Care v roce 2007. Paramo získalo v roce 2008 i ocenění Cena udržitelného rozvoje Svazu chemického průmyslu ČR.

Chtěl bych tímto poděkovat všem, kteří se v roce 2009 podíleli na činnosti Unipetrolu, zejména našim zaměstnancům za dobře odvedenou práci, našim obchodním partnerům a investorům za projevenou důvěru, veřejnosti za pozitivní přístup k našemu podnikání.

Zároveň bych chtěl všechny ujistit, že vedení společnosti věnuje ochraně životního prostředí a zajištění bezpečnosti maximální úsilí a vnímá ji i nadále jako prioritu pro další rozvoj skupiny v budoucnosti.

Piotr Chelmiński
předseda představenstva a generální ředitel
UNIPETROL, a.s.

SKUPINA UNIPETROL V ROCE 2009

Základní data o hospodaření skupiny Unipetrol v roce 2009

Vlastní kapitál (tis. Kč)	37 871 336
Základní kapitál (tis. Kč)	18 133 476
Tržby celkem (tis. Kč)	67 386 500
Hospodářský výsledek před zdaněním (tis. Kč)	-1 217 732
Hospodářský výsledek za účetní období (tis. Kč)	-840 295
Dividendy (Kč)	0
Roční průměrný přepočtený počet zaměstnanců	4 191
Celkové investice (mil. Kč)	2 973 mil. Kč Z toho petrochemie 1 858 milionů korun, rafinérie 902 milionů korun a maloobchod 213 milionů korun

Stručná historie skupiny Unipetrol

1995

- Založení společnosti UNIPETROL, a.s., hlavními členy skupiny se stal CHEMOPETROL, a.s., KAUČUK, a.s., ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s., a BENZINA, a.s.

2000

- Počínaje rokem 2000 byly zrealizovány další významné akvizice. Součástí skupiny se staly společnosti PARAMO, a.s., SPOLANA, a.s., UNIPETROL TRADE a.s. a UNIPETROL RAFINÉRIE, a.s.

2003

- Sloučení společností KORAMO, a.s., a PARAMO, a.s., když nástupnickou společností se stalo PARAMO, a.s.
- Česká rafinérská přešla do režimu přepracovací rafinérie.

2004

- Podpis smlouvy mezi společností PKN ORLEN S.A. a Fondem národního majetku o prodeji 63 % akcií společnosti UNIPETROL, a.s.

2006

- Prodej majoritního podílu v dceřiné společnosti SPOLANA, a.s., polské společnosti Zakłady Azotowe ANWIL S.A.

2007

- Prodej dceřiné společnosti KAUČUK, a.s., polské společnosti Firma Chemiczna Dwory S.A.
- Zahájení činnosti nové dceřiné společnosti UNIPETROL SERVICES, s.r.o.
- Změna právní formy společnosti Unipetrol Doprava, Benzina a Petrotrans z akciových společností na společnosti s ručením omezeným.

- Založení společnosti Butadien Kralupy a.s., jejímiž akcionáři jsou UNIPETROL, a.s., (51 %) a KAUCUK, a.s., (49 %).
- Sloučení dceřiných společností CHEMOPETROL, a.s., a UNIPETROL RAFINÉRIE, a.s., se společností UNIPETROL RPA, s.r.o.

2008

- Hned na začátku roku představenstvo společnosti Unipetrol schválilo investiční záměr na rozšíření výrobního portfolia Unipetrol RPA o nové monomery.
- Řádná valná hromada společnosti Unipetrol rozhodla 26. 6. 2008 o výplatě dividend z nerozděleného zisku minulých let v celkové částce 3 200 558 584,60 Kč.
- Unipetrol zakoupením 49 660 kusů akcií navýšil svůj podíl v Paramo na 91,77 procent a ještě v říjnu zveřejnil záměr odkoupit zbytek akcií od minoritních akcionářů.
- Na základě schválené koncepce zavádění integrovaného systému řízení v celé skupině proběhl od 1. do 17. října pilotní projekt, kdy se nejednou úspěšně certifikovalo pět vybraných společností (Unipetrol, Unipetrol RPA, Unipetrol Doprava, Unipetrol Services, Benzina).

2009

- Novým generálním ředitelem a předsedou představenstva dozorčí rada společnosti Unipetrol zvolila v únoru Krzysztofa Urbanowicze.
- Unipetrol se stal stoprocentním vlastníkem společnosti Paramo. Novým generálním ředitelem společnosti Paramo se stal Milan Kuncíř.
- Ve společnosti Unipetrol RPA došlo koncem května k definitivnímu odstavení jednotky výroby oxoalkoholů, která byla v provozu od roku 1969.
- V červnu byla podepsána smlouva mezi společnostmi Transpetrol, Česká rafinérská a Paramo o přepravě a skladování ropy na území Slovenské republiky pro rok 2009.
- Podniky skupiny Unipetrol začaly pro výběr dodavatelů zboží a služeb od poloviny roku využívat téměř výhradně systém elektronických nákupů.
- V září přišla Benzina s významným vylepšením svého palivového portfolia, když jako první na českém trhu pohonných hmot uvedla novou formulaci prémiového dieselového paliva Verva s cetanovým číslem 60 a rozšířila tento produkt na 130 čerpacích stanic.
- Ve 4. čtvrtletí roku 2009 začala Benzina stahovat z prodeje již neperspektivní benzín Speciál 91, který výrazně ztrácí své postavení. Vyřazení z prodejní nabídky společnost plánuje ve 2. pololetí 2010.
- Novým jednatelem společnosti Unipetrol Doprava se v polovině října stal Miroslav Vlasák.
- Dozorčí rada společnosti Unipetrol jmenovala 10. prosince dosavadního člena představenstva společnosti a ředitele pro správu Piotra Chełmińskiego novým předsedou představenstva a generálním ředitelem společnosti. Artur Paździor se stal novým jednatelem společnosti Unipetrol RPA.
- Mimořádná valná hromada společnosti Unipetrol schválila ustavení nového dozorového orgánu společnosti, Výboru pro audit. Do čtyřčlenného výboru zvolila Sławomira Roberta Jędrzejczyka, Piotra Kearneyho, Ivana Kočárníka a Iaina Haggise.
- Skupina Unipetrol splnila cíle optimalizačního plánu. Došlo k významným úsporám na fixních a variabilních nákladech. Sníženy byly též investiční výdaje skupiny.

Představení skupiny Unipetrol

Skupina se zabývá rafinérskou a petrochemickou výrobou a prodejem v rámci České republiky i střeoevropského regionu. Společnosti skupiny zejména vyrábějí a prodávají rafinérské výrobky, chemické a petrochemické produkty, polymery, hnojiva a speciální chemikálie. Skupina provozuje rovněž vlastní dopravní služby a financuje vlastní výzkum a vývoj. Unipetrol je přední rafinérskou a petrochemickou skupinou v České republice a významným hráčem ve střední a východní Evropě.

Skupina se orientuje na tři strategické podnikatelské segmenty:

- rafinérské zpracování ropy a velkoobchodní prodej rafinérských produktů,
- petrochemickou výrobu,
- maloobchod s motorovými palivy.

UNIPETROL, a.s., je 100% vlastníkem společností:

- UNIPETROL RPA, s.r.o., výrobce a obchodník s rafinérskými, petrochemickými a agrochemickými produkty,
- BENZINA, s.r.o., provozovatel největší sítě čerpacích stanic v České republice,
- UNIPETROL SERVICES, s.r.o., podpůrné středisko pro všechny společnosti skupiny,
- UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o., profesionální železniční přepravce nejen chemických a petrochemických produktů, včetně souvisejících služeb (99,88 % akcií vlastní UNIPETROL RPA, s.r.o.),
- UNIPETROL TRADE a.s., provozovatel vlastní sítě zahraničních afilací a obchodních zastoupení.

Další významné majetkové účasti:

- ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s., (51,22 %), společný podnik s ENI INTERNATIONAL, B.V. a Shell Overseas Investment B.V., největší zpracovatel ropy v ČR pro širokou škálu produktů s celkovou roční kapacitou 8,8 milionu tun,
- PARAMO, a.s., největší výrobce asfaltů, mazacích a topných olejů, paliv a dalších rafinérských produktů. (100 % vlastní UNIPETROL, a.s.).

Součástí skupiny Unipetrol jsou dvě společnosti výzkumu a vývoje, které dosahují vynikajících výsledků s významnými přesahy do praxe:

- Výzkumný ústav anorganické chemie, a.s., (VÚAnCh),
- POLYMER INSTITUTE BRNO, spol. s r.o.

Hlavními produkty skupiny Unipetrol jsou rafinérské a petrochemické produkty.

Rafinérské produkty: automobilový benzín, motorová nafta (diesel), lehký topný olej, letecké palivo, LPG, asfalty, primární benzín, mazací a topné oleje.

Petrochemické produkty: etylén, propylén, C₄ frakce, benzen, vysokohustotní polyetylén, polypropylén, čpavek, močovina, Chezacarb.

Profil podnikání hlavních společností skupiny Unipetrol

UNIPETROL RPA

Logickým pokračováním implementace nového modelu řízení, na nějž skupina Unipetrol postupně přechází od začátku roku 2007, je fúze sloučením společností Chemopetrol, Unipetrol Rafinérie a Unipetrol RPA do společnosti Unipetrol RPA (rafinérie, petrochemie, agrochemie).

Mezi hlavní výhody fúze patří především zjednodušení toků meziproductů v rámci jedné firmy a lepší využití existujících synergií. Dalším pozitivem je i zefektivnění interního nákupu a prodeje vlastních produktů uvnitř skupiny. V neposlední řadě tato změna umožní výraznější kontrolu nad celým řetězcem výroby a obchodu, od nákupu ropy až po péči o zákazníka. Fúzí vznikl jeden kompaktní celek, ve kterém se zjednoduší organizační, personální, administrativní a logistická struktura aktivit.

Společnost je rozdělena na jednu výrobní a tři obchodní jednotky (tzv. Business Units – BU I, BU II, BU III), a to podle typů produktů.

VÝROBNÍ JEDNOTKA

Výrobní jednotku tvoří tři závody (Závod chemických výrob, Závod energetika, Závod služby a regionální záležitosti).

Závod chemických výrob provozuje výrobní jednotky:

- etylénová jednotka,
- výrobní polypropylénu,
- výrobní polyetylénu,
- výrobní alkoholů a Chezacarbu,
- výrobní zplyňování mazutu,
- výrobní čpavku a močoviny,
- výrobní komprese a distribuce plynů.

Závod energetika zásobuje celý areál energiemi (elektrická energie, pára), vodami a pro celý komplex zajišťuje čištění odpadních vod.

Závod služby a regionální záležitosti spravuje celý zálužský průmyslový areál, provozuje hasičskou záchrannou službu pro areál a zajišťuje logistiku plastů, močoviny a Chezacarbu.

BU I – UNIPETROL RAFINÉRIE

BU I podniká v oblasti zpracování ropy. V souladu s vlastnickými právy Unipetrolu plánuje a řídí přepracování ropy v České rafinérské na výsledné produkty podle potřeb navazujících výroby ve skupině. Je nejvýznamnějším subjektem na českém trhu ve velkoobchodní prodeji ropných produktů. Hlavním předmětem podnikání je:

- komplexní zajištění surovin pro petrochemické výroby ve skupině Unipetrol,
- velkoobchod s motorovými palivy a dalšími rafinérskými výrobky,
- nákup ropy pro rafinérské výroby ve skupině Unipetrol,
- optimalizace spojení rafinérských a petrochemických výroby s důrazem na maximální využití synergií technologických celků,
- optimalizace rafinérských výroby ve skupině Unipetrol.

Hlavní produkty BU I:

motorová paliva (bezolovnaté motorové benzíny Normal 91, Super 95, Super plus 98, letecký petrolej motorová nafta), topné oleje (extra lehký topný olej, těžký topný olej R2), asfalty, silniční asfalty, zkapalněné ropné produkty, propan, propylén, propan-butan, LPG, butan, N-butan, rafinát II, olejové hydrogenáty, stabilizované olejové hydrogenáty, ostatní rafinérské produkty, primární benzin, síra kapalná, MTBE.

BU II – MONOMERY A AGROPRODUKTY

BU II podniká v oblasti petrochemických produktů, čpavku a močoviny. Plánuje a řídí výrobu navazující na zpracování ropy a dodává polotovary pro následný segment polyolefiny. BU II je klíčovým dodavatelem etylénu, propylénu, benzenu, čpavku a dalších chemických a petrochemických surovin pro ostatní chemické firmy v České republice a střední Evropě. Hlavní aktivity:

- zajištění surovin pro výrobu polyolefinů ve skupině Unipetrol,
- prodej petrochemických produktů, čpavku a močoviny,
- rozvoj a strategie petrochemických a chemických výrob.

Hlavní produkty BU II:

olefiny a aromáty, etylén pro polymeraci, propylén pro polymeraci, benzen ropný, C₄ frakce, C₅ frakce, C₉ frakce – redestilovaná, naftalenový koncentrát, pyrolýzní topný olej, agrochemikálie, amoniak, čpavková voda technická, močovina, alkoholy, 2-ethylhexanol technický (oktanol), hydrogenačně rafinovaný kvasný líh zvláště denaturovaný, isobutanol syntetický technický, N-butanol syntetický technický, přípravek proti zamrznání, saze a sorbenty, vysoce vodivé saze.

BU III – POLYOLEFINY

BU III podniká v segmentu plastických hmot – polyolefinů. Plánuje výrobu ve výrobnách polypropylénu a vysokohustotního polyetylénu a zajišťuje prodej hotových produktů PP a HDPE. Ve spolupráci s výzkumnou a vývojovou základnou v Polymer Institutu Brno pak BU III zajišťuje a podílí se i na modifikaci stávajících a vývoji nových polyolefinických produktů. BU III je nejvýznamnějším dodavatelem polyolefinů na trhu ČR a s ohledem na 5 % evropských kapacit v HDPE, respektive 2 % PP, je významným subjektem zejména v oblasti střední Evropy. Hlavní aktivity:

- zajištění prodeje produktů PP a HDPE,
- koordinace výzkumu a vývoje v oblasti polyolefinů, realizovaného v Polymer Institutu Brno,
- poskytování technického servisu a konzultací stávajícím i potenciálním zákazníkům.

Hlavní produkty BU III:

polyolefiny, vysokohustotní polyetylén (HDPE), polypropylén.

BENZINA

K 31. 12. 2009 provozovala 337 čerpacích stanic s širokou nabídkou aditivovaných pohonných hmot, vybraný segment nabízí kolekci prémiových paliv VERVA a dále široký sortiment dalšího zboží, občerstvení a služeb. Tato síť byla v letech 2006–2009 postupně zrekonstruována a zmodernizována a je v současné době profilována do dvou segmentů, prémiového, jehož reprezentantem na tuzemském trhu je 107 čerpacích stanic Benzina Plus, a standardní portfolio Benzina. Ke konci roku 2009 bylo zmodernizováno v obou segmentech celkem 289 stanic.

Tržním podílem s přihlédnutím ke stavu údajů za rok 2009 a 2008 se společnost přiblížila ke 14 %. Oproti svému minimu (9,9 %), kterého Benzina dosáhla v roce 2005, je, vzhledem k průměru posledních tří let (13 %), stavu a vývoji makroekonomických faktorů české ekonomiky, vývoj tržního podílu pozitivní. Celkový počet čerpacích stanic na trhu přitom stále mírně roste (meziročně o 1 %) a roste i počet a tržní podíl čerpacích stanic u hypermarketů.

PARAMO

Akciová společnost Paramo zpracovává ropu na rafinérské a asfaltářské výrobky a dále i na mazací a procesní oleje, včetně výrobků navazujících a pomocných. Rafinérie od roku 2003 nakupuje a zpracovává olejové hydrogenáty a hydrokrakáty. Získané meziprodukty využívá při výrobě základových a mazacích olejů s velmi nízkým obsahem síry. Společnost své produkty umísťuje především na domácím trhu.

Rozhodujícím obchodně-ekonomickým produktem rafinérie je a bude motorová nafta. S postupným snižováním výroby asfaltů v České rafinérské se Paramo stane hlavním výrobcem asfaltů v České republice. Výhodou společnosti je široká škála výrobků a nejmodernější základní jednotka Biturox v oblasti asfaltů v regionu, která byla uvedena do provozu v posledním čtvrtletí 2006.

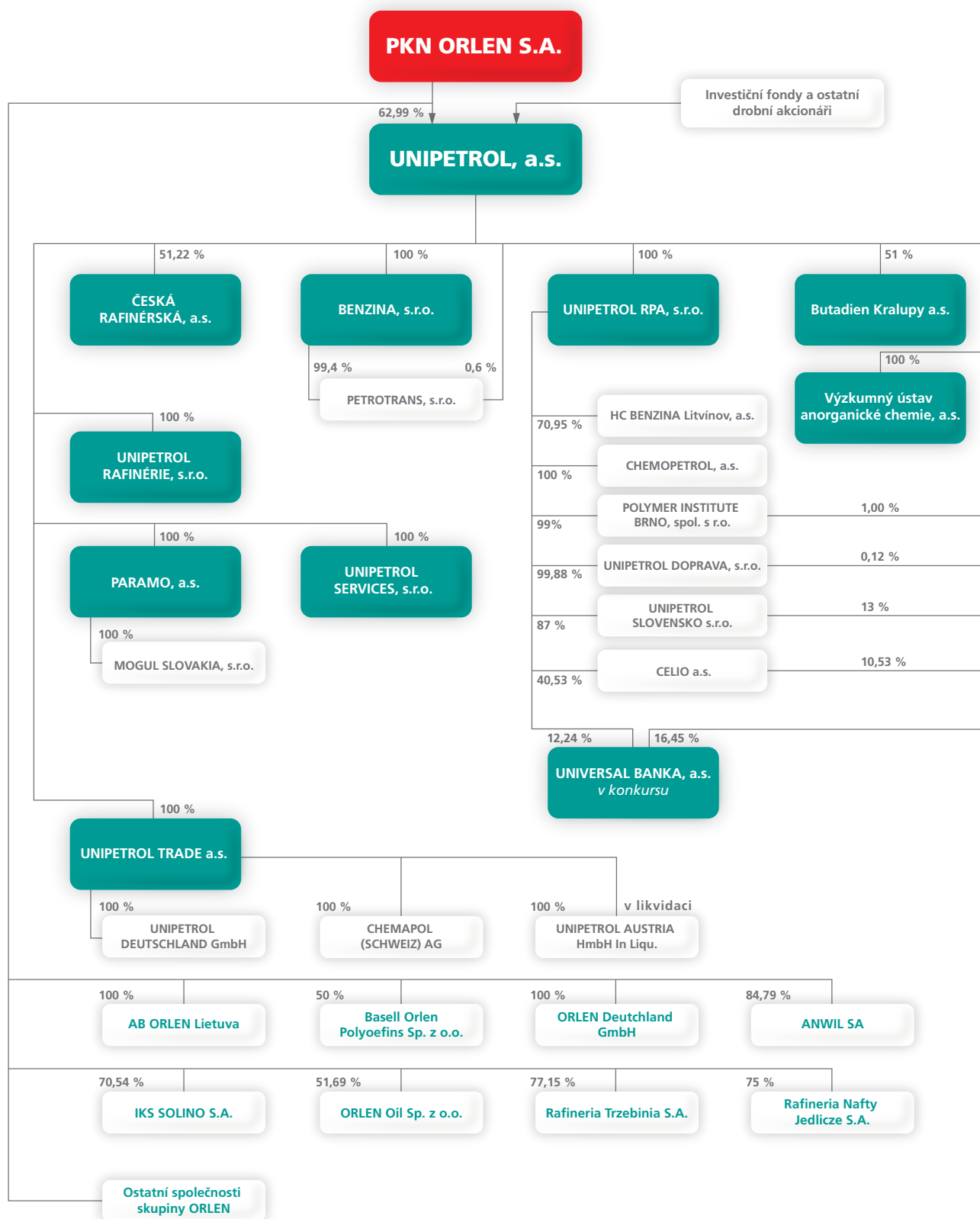
UNIPETROL SERVICES

Centrum sdílených služeb (Shared Service Centre/SSC) vzniklo 1. ledna 2007. Vytvořeno bylo převodem části administrativních a podpůrných aktivit ze společností Unipetrol, Chemopetrol, Unipetrol Doprava, Benzina a Unipetrol Trade. Později bylo vyčleněno do nové společnosti UNIPETROL SERVICES, s.r.o.

Posláním Unipetrol Services je poskytovat své služby ostatním společnostem ve skupině i mimo ni, dále zefektivnit poskytované služby a snížit jejich náklady.

Schéma skupiny, stav k 31. 12. 2009

SPOLEČNÁ POLITIKA ODPOVĚDNÉHO PODNIKÁNÍ V CHEMII A INTEGROVANÉHO SYSTÉMU ŘÍZENÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A JAKOSTI

V listopadu 2007 představenstvo UNIPETROL, a.s., schválilo „Politiku odpovědného podnikání v chemii a integrovaného systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a jakosti“, která navazuje na předchozí „Společnou environmentální politiku skupiny Unipetrol“ z roku 1999 a reaguje na novou strukturu skupiny a na nové podněty společenské odpovědnosti společnosti (Corporate Social Responsibility – CSR).

POLITIKA ODPOVĚDNÉHO PODNIKÁNÍ V CHEMII A INTEGROVANÉHO SYSTÉMU ŘÍZENÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI, OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A JAKOSTI

Skupina Unipetrol je jednou z nejvýznamnějších českých průmyslových korporací a národním lídrem v oborech rafinérského zpracování ropy a petrochemie.

Skupina usiluje o dlouhodobou ziskovost, konkurenceschopnost a vysokou kvalitu výrobků a služeb, vysokou úroveň bezpečnosti a environmentální odpovědnosti ve výrobních, komerčních a logistických aktivitách zahrnujících rafinérské zpracování ropy, petrochemickou a agrochemickou výrobu, distribuci, služby v oblasti železniční dopravy a přepravy, velkoobchod a maloobchod s motorovými palivy, oleji a dalšími výrobky.

Coby člen průmyslové skupiny Orlen dodržuje skupina Unipetrol principy Globální charty programu „Responsible Care“, trvale udržitelného rozvoje a sociální odpovědnosti.

Skupina Unipetrol považuje za svou prioritu vyvíjet, vyrábět a přepravovat výrobky s minimálními riziky nepříznivých dopadů na lidské zdraví a životní prostředí. K omezení potenciálních rizik Unipetrol zavádí „Product Stewardship – Dohled a péče o produkty“, který zahrnuje testování produktů, poskytování informací odběratelským řetězcům o širokém spektru vlastností produktů a opatření k řízení rizik tam, kde se potenciální rizika pro bezpečnost, zdraví a životní prostředí vyskytují.

Skupina zavádí a udržuje integrovaný systém řízení, jehož součástí jsou systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, environmentální systém řízení a systém řízení kvality. V souladu s integrovaným systémem řízení se skupina Unipetrol zavázala dodržovat následující závazky:

Dohled a péče o produkty

- vyvíjet, vyrábět a distribuovat výrobky a produkty s minimálními riziky nepříznivých dopadů na lidské zdraví a životní prostředí;
- testovat produkty, poskytovat přímo nebo prostřednictvím odběratelských řetězců zákazníkům a veřejnosti informace o širokém spektru vlastností výrobků a opatření k řízení rizik tam, kde se potenciální rizika pro bezpečnost, zdraví a životní prostředí vyskytují;

Soulad s právními a dalšími požadavky týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, kvality a ochrany životního prostředí

- naplňovat požadavky právních a dalších společností zavazujících požadavků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a kvality výrobků a služeb;
- zavádět nejlepší dostupné techniky všude tam, kde je to vhodné a efektivní;

Integrovaný systém řízení

- pravidelně přezkoumávat vhodnost a přiměřenost politiky integrovaného systému řízení;
- monitorovat, měřit a hodnotit procesy a určená opatření tak, aby se dosáhlo stálého zlepšování účinnosti integrovaného systému řízení;
- zaznamenávat neshody a analyzovat příčiny neshod procesů, přijímat odpovídající nápravná a preventivní opatření k jejich odstraňování;
- stále zlepšovat výkonnost v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a řízení kvality výrobků a služeb;
- zahrnout do systému řízení dodavatelské právníky a fyzické osoby, seznamovat je s principy a postupy používanými společnostmi a vyžadovat jejich uplatňování;
- zajišťovat potřebné zdroje na uplatňování a udržování integrovaného systému řízení a financování aktivit v oblastech jeho působnosti;

Preventivní přístup

- upřednostňovat preventivní přístup v oblastech bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí, kvality výrobků a služeb a ochrany majetku před odstraňováním následků mimořádných událostí; udržovat a přezkoušovat záchranné a havarijní systémy;
- provozovat zařízení způsobem, který je bezpečný a chrání zdraví zaměstnanců, dodavatelů, dalších společností a obyvatel regionu a má minimální dopady na životní prostředí, kvalitu výrobků a jejich hodnotu;

Omezení rizik pro bezpečnost, zdraví a životní prostředí

- uplatňovat systém prevence a řízení rizik pro zdraví, bezpečnost a životní prostředí s cílem minimalizovat nepříznivé dopady takových rizik i nehod a kompenzovat škody způsobené takovými nehodami na zdraví, životním prostředí nebo majetku;
- informovat veřejnost o existenci zdravotních, bezpečnostních a environmentálních rizik a o přijatých bezpečnostních a preventivních opatřeních;
- průběžně identifikovat nebezpečí, hodnotit rizika, zdravotní a environmentální dopady, přijímat a zavádět opatření k jejich eliminaci nebo omezení, minimalizovat negativní dopady vzniklých havarijních situací;
- vést zaměstnance k prevenci nepříznivých dopadů jejich činností na zdraví, bezpečnost práce a životní prostředí, kvalitu výroby a na majetek;

Otevřený přístup

- uplatňovat otevřený přístup ke všem zainteresovaným stranám;
- udržovat kontakt se všemi dotčenými stranami a podporovat otevřený postoj k veřejnosti, zvláště sousedním městům a obcím;

Hodnocení dopadů na bezpečnost, zdraví a životní prostředí

- hodnotit dopady na zdraví, bezpečnost a životní prostředí před zahájením nové činnosti, projektu, změn nebo před uzavřením provozu a aplikovat výsledky hodnocení tak, aby nepříznivé dopady byly co nejmenší;

Logistické a přepravní služby

- poskytovat logistické a přepravní služby s ohledem na vysoký standard bezpečnosti, kvality a environmentální výkonnosti; zavést a udržovat evropský „Systém hodnocení bezpečnosti a kvality – SQAS“ pro dopravní služby a hodnocení pro čištění dopravních zařízení Evropský dokument o čištění (ECD);

Náprava starých ekologických zátěží

- realizovat dlouhodobý program nápravy starých ekologických zátěží;

Zaměření na zákazníka

- udržovat vysokou kvalitu produktů a služeb, je-li to možné a efektivní, přizpůsobovat specifikaci produktů a služeb požadavkům zákazníků;
- monitorovat informace týkající se vnímání zákazníků, zda jsou plněny jejich požadavky. Naplňovat potřeby a jejich očekávání včetně plnění požadavků dalších zainteresovaných stran (dodavatelů, zaměstnanců a vlastníků) pro dosažení jejich spokojenosti a k získání konkurenčních výhod;

Výcvik a vzdělávání zaměstnanců

- vzdělávat, motivovat a zvyšovat povědomí zaměstnanců, dodavatelů a dalších obchodních partnerů ohledně zajištění, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, životního prostředí a kvality dodávaných produktů a služeb;

Ochrana aktiv společnosti

- zachovávat a chránit aktiva společnosti. Neodstranitelná rizika přiměřeně pojistit s cílem snížení dopadů na aktiva společnosti.

AKTIVITY SKUPINY UNIPETROL V OCHRANĚ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2009

Environmentální investice

Environmentální investice jsou definovány jako investiční akce přímo vyvolané požadavky právních předpisů na ochranu životního prostředí a úzce souvisejí s uplatněním integrované prevence znečišťování v praxi.

V roce 2009 byly ve skupině realizovány následující významné environmentální investice:

ČESKÁ RAFINÉRSKÁ

Nepříznivý ekonomický vývoj roku 2009 se neodrazil v investiční činnosti pro zlepšení ochrany životního prostředí. Celková hodnota takto vynaložených prostředků byla srovnatelná s investičními náklady v předešlém roce. Z celkové výše proinvestovaných nákladů tvořily projekty na ochranu životního prostředí a bezpečnosti práce více než 60 %, z toho téměř polovina byla na životní prostředí.

Realizace některých projektů byla pokračováním činnosti započaté dříve. K novým projektům patří zejména:

- zvýšení odsíření koncových plynů z výroby síry procesem Claus v litvínovské rafinérii,
- zlepšení energetické účinnosti pecí kralupské rafinérie,
- nádrž kapalinové uzávěry fléry kralupské rafinérie,
- rekonstrukce kanalizace v bloku 34 litvínovské rafinérie.

Nové projekty byly realizovány jak v oblasti zvýšení ochrany čistoty ovzduší, tak v oblasti zlepšení ochrany podzemních vod. Zlepšení kvality ovzduší je dosaženo především snížením emisí z procesních pecí v důsledku nižší spotřeby paliva a zvýšením energetické účinnosti zařízení, což současně patří i do kategorie šetření přírodními zdroji.

Rekonstrukce kanalizačního systému spočívá zejména v jeho obnově a použití odolných materiálů, čímž se docílí těsnosti a zamezení úniků do horninového prostředí.

Úprava fléry kralupské rafinérie sleduje celkové zlepšení jejího provozu, a tím snížení zátěže životního prostředí v jejím širokém okolí.

UNIPETROL RPA

I přes důsledky nepříznivého ekonomického vývoje v roce 2009 se podařilo udržet výši environmentálních investic na obdobné úrovni jako v roce 2008. Podíl environmentálních a bezpečnostních investic na celkových investicích činil cca 5 %. Mezi nejdůležitější investiční opatření v roce 2009 patří:

- projekty související se zabezpečením ochrany podzemních vod proti průnikům závadných látek ze zařízení např. rekonstrukce několika stáčecích míst chlornanu a chemikálií,
- rekonstrukce jímky odpadních vod na výrobně polyetylénu I a sběrné jímky na mísící stanici topného plynu T700,
- akce a opatření směřující k minimalizaci znečištění jednotné kanalizace areálu – příprava projektové dokumentace pro segregaci splašků a odklonění odpadních vod z výroby POX,
- pokračující realizace akce spoluspalování upravených kalů z biologických čistíren odpadních vod na teplárně T700.

Řada dalších opatření s pozitivním dopadem na životní prostředí byla realizována v rámci provozních nákladů na údržbu zařízení. Jedná se zejména o opravy kanalizací, manipulačních ploch a jímelek.

PARAMO

Podíl environmentálních a bezpečnostních investic na celkových investicích činil cca 19,5 %. Meziroční pokles investic proti roku 2008 byl důsledkem celkového omezení investičního programu. Mezi nejdůležitější investiční opatření v roce 2009 patří:

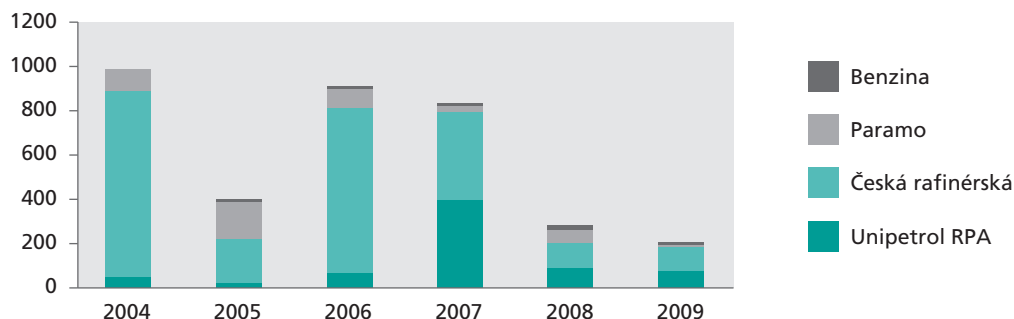
- Odhlučnění chladicí věže a čerpací stanice Propanového odasfaltování v hospodářském středisku (HS) Pardubice a dokončení akce realizace opatření pro snížení hluku na provoze Rozpuštěné parafinky HS Kolín (škrabákové krystalizátory) – akce zajišťují plnění podmínek příslušných integrovaných povolení – snížení hlukové zátěže na hranici obytné zástavby.
- Projekt „Rekonstrukce skladovací nádrže kapalných uhlovodíků VR 28“ zahájený na základě rozhodnutí o přidělení dotace z prostředků Operačního programu Životní prostředí. Předpokládané ukončení akce v 1Q 2010.

Paramo připravilo žádost o dotaci na projekt „Obnova skladovací nádrže kapalných uhlovodíků VR 16“. V roce 2009 dále požádalo o dotaci z Operačního programu Podnikání a inovace – program EKO-ENERGIE na projekt „Zvýšení energetické účinnosti teplárny instalací TBG včetně příslušenství“. Žádost byla posouzena kladně a dotace byla přiznána.

I v dalších letech bude PARAMO, a.s., žádat o dotace z titulů OPŽP a OPPI.

Investiční náklady na ochranu životního prostředí ve skupině (mil. Kč/rok)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	46	17	65	389	85	76
Česká rafinérská	841	200	740	397	116	105
Paramo	92	168	87	26	59	14
Benzina	1	5	6	16	22	5
Skupina Unipetrol	980	390	898	828	282	200

Přehled environmentálních investic a opatření realizovaných v roce 2009

Opatření	Efekty pro životní prostředí
Unipetrol RPA	
Rekonstrukce odpadní jímky výroby PE1	Snížení rizika ohrožení podzemních vod a horninového prostředí
Rekonstrukce stáčení chemikálií u st. 1404	Snížení rizika ohrožení podzemních vod a horninového prostředí
Sběr a čerpání vod na bl. 22	Snížení rizika ohrožení povrchových vod
Příprava a spalování biopaliva – 1. etapa	Snížení nutnosti skládkování a zatížení povrchových vod znečištěním
Stáčení chlornanu sodného na koleji u st. 3333	Snížení rizika ohrožení podzemních vod a horninového prostředí
Redukce emisí NOx na kotlích T 700 (1 kotel)	Provedení zkušebních testů s dávkováním roztoku močoviny s cílem snížit emise NOx
Stáčení chlornanu sodného na koleji u st. 0513	Snížení rizika ohrožení podzemních vod a horninového prostředí
Rekonstrukce nezávislého měření emisí odsíření spalin T700	Efektivnější řízení spalovacího procesu kotlů
Zpracování odpadních vod z výroby POX	Snížení množství znečištění v odpadních vodách
Segregace splaškových vod – projektová dokumentace	Snížení množství znečištění v odpadních vodách, vytvoření oddílné kanalizace
Zákaloměr pro měření uniklých suspenzí a kalů a detektor ropných látek na jednotnou kanalizaci	Snížení rizika ohrožení povrchových vod
Odklonění chladicí vody čerpadel UV a mlýnů kotlů na T 700 z plavících ráďů NPS	Snížení rizika ohrožení podzemních vod a horninového prostředí
Zabezpečení přízemí st. 1103 proti znečištění kanalizace konečným produktem odsíření – T 700	Snížení znečištění kanalizace
Sběrná přečerpávací jímka zaolejovaných vod na mísící stanici topného plynu – T 700	Snížení rizika ohrožení podzemních vod a horninového prostředí
Vybudování skladu chemikálií v přístavku st. 1428 – T 200	Snížení rizika ohrožení podzemních vod a horninového prostředí
Realizace havarijní jímky v olejokladu na stavbě 1133 – T 700	Snížení rizika ohrožení podzemních vod a horninového prostředí
Česká rafinérská	
Odsíření koncových plynů	Ochrana ovzduší – snížení emisí do ovzduší
Optimalizace spalovacího procesu pecí	Ochrana ovzduší – snížení emisí do ovzduší
Obměna provozních analyzátorů pecí	Ochrana ovzduší – snížení emisí do ovzduší
Výstavba nové kanalizace zaolejovaných vod v bloku 34 litvínovské rafinérie	Ochrana povrchových a podzemních vod a horninového prostředí
Rozšíření sanačního a monitorovacího systému podzemních vod v Kralupech	Sanace znečištění podzemních vod a ochrana povrchových a podzemních vod a horninového prostředí
Rekonstrukce kalového hospodářství čistírny odpadních vod v rafinérii Kralupy	Zvýšení efektivity zpracování kalů z čistírny odpadních vod
Zvýšení energetické účinnosti jednotky FCC	Zvýšení efektivity čerpání surovinových zdrojů
Paramo	
Nádrž VR 28	Eliminace ohrožení podzemních vod při eventuálním havarijním úniku ropných látek
Zpracování žádosti o dotaci z OPŽP na obnovu nádrže VR 16	V případě realizace eliminace ohrožení podzemních vod a při eventuálním havarijním úniku ropných látek
Zpracování žádosti na dotaci z OPPI na instalaci turbogenerátoru	Snížení emisí CO ₂ vlivem energeticky efektivnějšího provozu

Realizace opatření pro snížení hluku na provoze O3, HS Pardubice (Odhlučnění chladicí věže a čerpací stanice PO)	Snížení hlukové zátěže na hranici obytné zástavby
Ukončení realizace opatření pro snížení hluku na provoze RP hospodářské středisko Kolín (škrabákové krystalizátory)	Snížení hlukové zátěže na hranici obytné zástavby
Benzina	
Doplnění a výměny rekuperací čerpacích straníc	Snížení emisí do ovzduší
Výměny a doplnění čistíren odpadních vod, případně napojení na městskou čistírnu odpadních vod (ČOV) (ČS Plzeň)	Snížení emisí do vod povrchových
Rekonstrukce zpevněných ploch	Snížení rizika ohrožení podzemních vod a horninového prostředí
Vložkování jednopláškových nádrží u tří ČS (Soběslav, Volyně, Frymburk)	Snížení rizika ohrožení podzemních vod a horninového prostředí
Instalace nové úpravní vody na vlastních zdrojích pitné vody (ČS Praha-Hradecká, ČS Olomouc-Žerůvky a ČS Rynoltice)	Snížení rizika ohrožení zdraví obsluhy ČS a zákazníků ČS zdravotně závadnou vodou

Náklady na ochranu životního prostředí

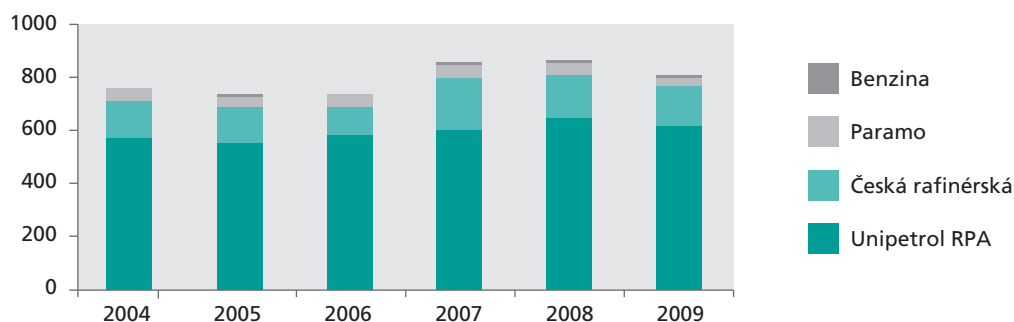
Environmentální provozní náklady

Náklady spojené s provozem zařízení na ochranu ovzduší, čištění odpadních vod, nakládání s odpady, provoz systémů environmentálního řízení, monitoring látek vypouštěných do složek životního prostředí, hodnocení vlivů na životní prostředí (proces EIA), integrovanou prevenci znečištění a další související environmentální aktivity označujeme jako environmentální provozní náklady.

Nově instalované moderní technologie s vysokým stupněm konverze surovin, sníženým objemem odpadů a s vysokou energetickou účinností vedly k celkovému snížení environmentálních provozních nákladů oproti předcházející dekádě. V roce 2007 došlo k výraznému meziročnímu nárůstu environmentálních provozních nákladů oproti roku 2006 v České rafinérské v souvislosti s realizací technických úprav na Clausových jednotkách v Litvínově (cca 90 milionů korun), které byly hrazeny z provozních nákladů údržby. Vývoj environmentálních provozních nákladů v letech 2004–2009 je uveden v následujícím přehledu.

Provozní náklady na ochranu životního prostředí ve skupině (mil. Kč/rok)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	575	561	590	606	654	624
Česká rafinérská	147	139	106	203	166	152
Paramo	47	38	47	48	44	35
Benzina	-	5	5	5	5	5
Skupina Unipetrol	769	743	748	862	869	816

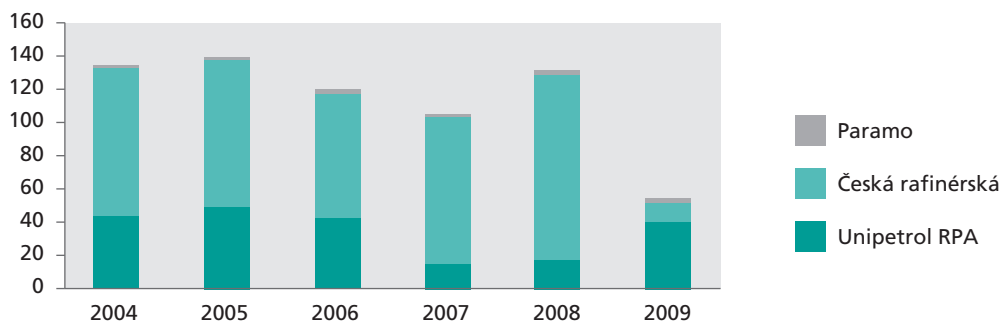

Celkové náklady na ochranu životního prostředí

Celkové náklady na ochranu životního prostředí ve skupině Unipetrol zahrnují náklady na environmentální investice, provozní náklady na ochranu životního prostředí, náklady na realizaci sanace starých ekologických škod a dále poplatky za znečišťování ovzduší, vypouštění odpadních vod, ukládání odpadů na skládkách, tvorbu rezervy na rekultivaci skládek a náhrady za imisní škody na lesích. Vývoj poplatků a plateb za znečišťování životního prostředí a celkových nákladů na ochranu životního prostředí v letech 2004–2009 je uveden v následujícím přehledu. Poklesu poplatků a plateb v r. 2009 proti roku 2008 u České rafinérské je způsoben změnou metodiky.

Poplatky a platby za znečišťování životního prostředí ve skupině (mil. Kč/rok)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	45	50	44	16	18	41
Česká rafinérská	89	89	75	89	113	12
Paramo	1,8	2,3	2,3	1,4	2,1	1,7
Benzina	-	0	0	0	0	0
Skupina Unipetrol	155	162	142	125	154	55

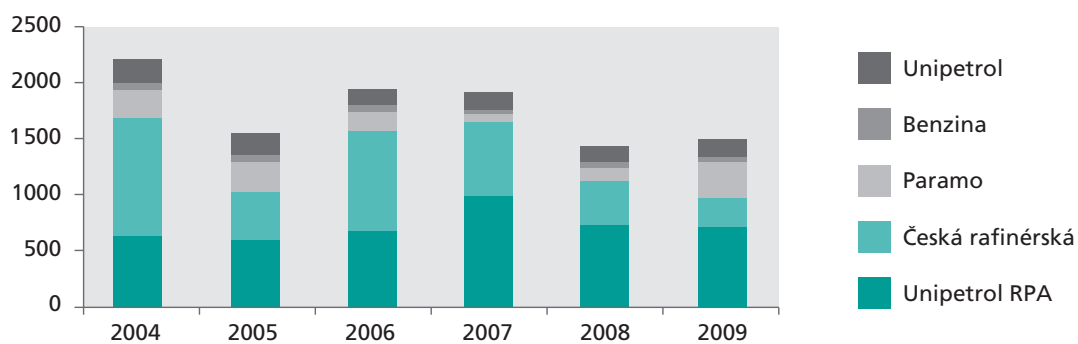

Celkové náklady skupiny na ochranu životního prostředí v roce 2009 činily úhrnem 1 538 milionů korun.

Celkové náklady na ochranu životního prostředí ve skupině (mil. Kč/rok)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	666	628	699	1 011	757	741
Česká rafinérská	1 077	428	921	689	395	261
Paramo	260	291	176	85	119	346
Benzina	41	36	26	38	73	31
Unipetrol	206	202	147	148	144	159
Skupina Unipetrol	2 250	1 585	1 969	1 971	1 488	1 538

Systemy řízení

Významným faktorem ochrany životního prostředí, bezpečnosti práce a ochrany zdraví a požární ochrany jsou systémy řízení. Společnosti skupiny Unipetrol mají zavedeny a certifikovány systémy environmentálního managementu (EMS), managementu bezpečnosti (HSMS) a managementu jakosti (QMS) jako záruku systémového přístupu k ochraně životního prostředí a dalších oblastí.

Systémy jsou certifikovány dle mezinárodních norem ISO 14001, OHSAS 18001 a ISO 9001.

V říjnu proběhl ve společnostech Unipetrol, Unipetrol RPA, Unipetrol Doprava, Benzina a Unipetrol Services dozorový audit IMS. Certifikační organizace Lloyd's Register Quality Assurance povrdila v auditovaných společnostech soulad s novou normou ISO 9001:2008.

Ve společnosti Česká rafinérská byla funkčnost a efektivnost integrovaného systému řízení v roce 2009 prověřena dvěma kontrolními návštěvami ze strany certifikační organizace Lloyd's Register Quality Assurance. V březnu 2009 byl České rafinérské vydán certifikát pro integrovaný systém řízení zahrnující systém řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a kvality. Do té doby používala Česká rafinérská certifikáty pro každý systém řízení samostatně.

V červnu 2009 proběhl v PARAMO, a.s., společný audit zahrnující všechny tři systémy EMS, HSMS a QMS. Certifikační organizace Lloyd's Register Quality Assurance vydala integrovaný certifikát s platností do roku 2012.

Program Odpovědné podnikání v chemii – Responsible Care

Program Responsible Care je dobrovolná celosvětově přijatá iniciativa chemického průmyslu zaměřená na podporu jeho udržitelného rozvoje vstřícným zvyšováním bezpečnosti jeho provozovaných zařízení, přepravy výrobků, zlepšováním ochrany zdraví lidí a životního prostředí. Program představuje dlouhodobou strategii koordinovanou Mezinárodní radou chemického průmyslu (ICCA), v Evropě Evropskou radou chemického průmyslu (CEFIC). Příspěvek programu Responsible Care k udržitelnému rozvoji byl na světovém summitu v Johannesburgu oceněn udělením ceny Programu OSN pro životní prostředí.

V roce 2005 byla na mezinárodní konferenci o chemických látkách pod záštitou OSN přijata jako pokračování programu Globální charta Responsible Care.

Národní verzí programu Responsible Care je program Odpovědné podnikání v chemii, oficiálně vyhlášený v říjnu 1994 ministrem průmyslu a obchodu a prezidentem Svazu chemického průmyslu ČR; od roku 2008 splňuje program podmínky Globální charty Responsible Care.

Podrobnosti programu Responsible Care a podmínek jeho plnění jsou uvedeny na informačním serveru Svazu chemického průmyslu ČR <http://www.schp.cz>.

Podniky skupiny – Unipetrol RPA, Česká rafinérská, Paramo a Unipetrol – byly za úspěšné plnění podmínek programu opakovaně oceněny udělením oprávnění užívat logo programu (Trade mark „Responsible Care“, v Evropě spravovaný Evropskou radou chemického průmyslu).

Certifikované/verifikované systémy řízení ve skupině Unipetrol v roce 2009

Společnost	Ověřovatel	Certifikace dle normy	Termíny certifikace	Výhled recertifikace
Unipetrol RPA	LRQA	ISO 14001	2002, 2005, 2008	2011
Unipetrol RPA	LRQA	ISO 9001	1996, 1999, 2002, 2005, 2008	2011
Unipetrol RPA	LRQA	OHSAS 18001	2005, 2008	2011
Unipetrol RPA	SCHP ČR	Responsible Care	1996, 1998, 2000, 2002, 2004, 2008	2011
Paramo	TÜV NORD	ISO 14001	2003, 2006	2009
Paramo	TÜV NORD	ISO 9001	1996, 2000, 2003, 2006	2009
Paramo	TÜV NORD	OHSAS 18001	2007	2010
Paramo	SCHP ČR	Responsible Care	2001, 2003, 2005, 2008	2012
Paramo	SCHP ČR	Cena udržitelného rozvoje	2008	
Unipetrol Doprava	LRQA	ISO 14001	2007, 2008	2011
Unipetrol Doprava	LRQA	ISO 9001	2005, 2008	2011
Unipetrol Doprava	LRQA	OHSAS 18001	2008	2011
Unipetrol Doprava	MOODY International	SQAS	2006, 2009	2012
Benzina	LRQA	ISO 14001	2008	2011
Benzina	LRQA	ISO 9001	1996, 1999, 2002, 2005, 2008	2011
Benzina	LRQA	OHSAS 18001	2008	2011
Česká rafinérská	LRQA	ISO 14001	2001 / 2005, 2007	2010
Česká rafinérská	LRQA	ISO 9001	2001 / 2004, 2007	2010
Česká rafinérská	LRQA	OHSAS 18001	2007	2010
Česká rafinérská	SCHP ČR	Responsible Care	2000 / 2002, 2004, 2008	2012
Unipetrol	LRQA	ISO 14001	2008	2011
Unipetrol	LRQA	ISO 9001	2008	2011
Unipetrol	LRQA	OHSAS 18001	2008	2011
Unipetrol	SCHP ČR	Responsible Care	2000, 2003, 2005, 2007	2011
Unipetrol Services	LRQA	ISO 14001	2008	2011
Unipetrol Services	LRQA	ISO 9001	2008	2011
Unipetrol Services	LRQA	OHSAS 18001	2008	2011

SOULAD SE ZÁKONY NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Integrovaná prevence znečištění

Povinnosti vybraných průmyslových podniků v oblasti integrované prevence znečištění (IPPC) upravuje zákon č. 76/2002 v platném znění. Do působnosti tohoto zákona spadají mimo jiné všechny výrobní podniky chemického a rafinérského průmyslu.

Integrovaná povolení pro rafinérie v Záluží a v Kralupech byla vydána pro rafinérie jako celek bez dalšího členění na jednotlivé provozy. Změny integrovaných povolení byly prováděny v souvislosti s novými investičními projekty, které svým rozsahem změnu integrovaného povolení vyžadovaly.

Integrované povolení pro rafinérii v Záluží bylo vydáno Krajským úřadem Ústeckého kraje 15. prosince 2003. Rozhodnutím Krajského úřadu Ústeckého kraje ze 20. července 2006 byla vydána změna integrovaného povolení v souvislosti s investičními projekty, jejichž předmětem bylo stáčení, skladování a využití LCO (lehký cyklový olej z rafinérie Kralupy) a stáčení, skladování a blending MEŘO (biopalivo). Rozhodnutím Krajského úřadu Ústeckého kraje ze 17. října 2006 byla vydána změna integrovaného povolení v souvislosti s investičními projekty, jejichž předmětem byl revamp štěpné jednotky nového hydrokraku a vybudování systému recontactingu na jednotce visbreakingu. Dne 12. června 2007 byla vydána změna integrovaného povolení v souvislosti s investičními projekty výměny hořáků za nízkoemisní na pecích nové rafinérie, instalace předeřevu spalovacího vzduchu a výměny hořáků za nízkoemisní na jednotce hydrogenace plynového oleje a intenzifikace jednotky odsíření bohatých plynů a regenerace MEA. Dne 5. května 2008 byla vydána změna integrovaného povolení (IP) v souvislosti s investičním projektem kyslíkového hospodářství pro obohacování spalovacího vzduchu pro Clausovy jednotky. Dne 27. června 2008 byla vydána změna IP v souvislosti s investičním projektem výstavby stáčení lehkých produktů. V roce 2009 byla vydána změna IP v rámci projektu změny používaného paliva na pecích katalytického reformingu.

Integrované povolení pro rafinérii Kralupy bylo vydáno Krajským úřadem Středočeského kraje dne 9. února 2004. Z důvodu především procesních chyb povolovacího orgánu při vydání IP bylo rozhodnutí později zrušeno a Krajský úřad Středočeského kraje vydal v 13. března 2008 nové rozhodnutí o integrovaném povolení, které zahrnuje veškeré zařízení kralupské rafinérie. Integrované povolení pro kralupskou rafinérii nebylo dosud měněno.

Všechny technologie provozované společností PARAMO, a.s., mají platná integrovaná povolení. V HS Pardubice byla získána integrovaná povolení pro provoz teplárny, provoz Asfalty, provoz Paliva a provoz Oleje vydaná Pardubickým krajem. HS Kolín získalo jedno integrované povolení vydané Středočeským krajem. Tyto povolení jsou průběžně měněna dle plánovaných investic a změn legislativy.

Pro zařízení společnosti UNIPETROL RPA, s.r.o., bylo v roce 2009 vydáno nové integrované povolení pro plánované zařízení společnosti „Výroba dicyklopentadienu a nehydrogenované C9 frakce“.

V průběhu roku 2009 byly Krajským úřadem Ústeckého kraje vydány celkem 3 změny integrovaných povolení pro jednotlivá zařízení společnosti. První změna byla vydána z důvodu ukončení provozu zařízení „Výroba oxoalkoholů“ v 05/2009. Do 31. 03. 2010 platí změněné povolení pouze pro provoz skladování a expedice oxoproduktů. Dalšími dvěma změnami byla stanovena nová podmínka k ochraně vod pro zařízení „Výrobní T200, T700 a výrobní Odpadní vody a odpady“ a zařízení „Výrobní – Zplyňování mazutu“, kterou je nařízeno zajistit do daného termínu nepropustnost průmyslových kanalizací, jímek a manipulačních ploch. Dále bylo změnou integrovaného povolení pro zařízení „Výrobní T200, T700 a výrobní Odpadní vody a odpady“ rozhodnuto na žádost provozovatele o posunu termínu k vypouštění splaškových vod z výpusti č. 1, vydán souhlas k čerpání finanční rezervy ze zvláštního vázaného účtu pro NPS v termínu do 31. 12. 2009 a povoleno provozování mobilní odsiřovací jednotky na teplárně T200. Další méně významné změny v uvedených povoleních byly provedeny z důvodu změn legislativy v ochraně ovzduší a zpřesnění některých podmínek provozu.

Přehled vydaných integrovaných povolení k provozu k 31. 12. 2009

Výrobní jednotka	Integrované povolení (kdo a kdy vydal)
Unipetrol RPA	
Výroba polypropylénu a polyetylénu	Krajský úřad Ústeckého kraje; vydáno 16. 12. 2003 na dobu neurčitou, 7 změn
Etylénová jednotka vč. výroby naftalenového koncentrátu	Krajský úřad Ústeckého kraje; vydáno 21. 02. 2005 na dobu neurčitou, 3 změny
Výroba močoviny	Krajský úřad Ústeckého kraje; vydáno 22. 09. 2005 s platností do roku 2015, 2 změny
Výroba čpavku	Krajský úřad Ústeckého kraje; vydáno 12. 06. 2006 na dobu neurčitou, 1 změna
Výrobní zplyňování mazutu	Krajský úřad Ústeckého kraje; vydáno 12. 07. 2006 na dobu neurčitou, 2 změny
Výroba oxoalkoholů	Krajský úřad Ústeckého kraje; vydáno 16.07.2007 s platností do 31. 03. 2010, 3 změny
Výrobní T200, T700 a Výrobní odpadní vody a odpady	Krajský úřad Ústeckého kraje; vydáno 11.10.2007 na dobu neurčitou, 3 změny
Výroba dicyklopentadienu a nehydrogenované C9 frakce	Krajský úřad Ústeckého kraje; vydáno 23.02.2009 na dobu neurčitou
Česká rafinérská	
Rafinérie Litvínov	
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s., Rafinérie Litvínov	Krajský úřad Ústeckého kraje; vydáno 15. 12. 2003 na dobu neurčitou, 6 změn
Rafinérie Kralupy nad Vltavou	
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s., Rafinérie Litvínov	Krajský úřad Středočeského kraje; vydáno 13. 3. 2008 na dobu neurčitou
Paramo	
Teplárna, hospodářské středisko Pardubice	Krajský úřad Pardubického kraje; vydáno 2. 2. 2004 na dobu neurčitou pro kotle K1 a K3 a na dobu určitou do konce roku 2013 pro kotel K2, 2 změny
Provoz asfaltu, hospodářské středisko Pardubice	Krajský úřad Pardubického kraje; vydáno 2. 10. 2004 na dobu neurčitou, 3 změny
Provoz paliva, hospodářské středisko Pardubice	Krajský úřad Pardubického kraje; vydáno 7. 12. 2004 na dobu neurčitou, 2 změny
hospodářské středisko Kolín	Krajský úřad Středočeského kraje; vydáno 31. 5. 2005 na dobu neurčitou, 4 změny
Provoz oleje, hospodářské středisko Pardubice	Krajský úřad Pardubického kraje; vydáno 23. 1. 2006 na dobu neurčitou, 2 změny

Integrovaný registr znečištění

Integrovaný registr znečištění (IRZ) je v ČR provozován na základě zákona č. 25/2008 Sb. a v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR).

Registry znečištění (IRZ a E-PRTR) za jednotlivé podniky a odvětví registrují údaje o emisích 93 ohlašovaných látek do ovzduší, vod, půdy, o jejich přenosech v odpadech a odpadních vodách a přenosy nebezpečných a ostatních odpadů. Údaje pro IRZ a E-PRTR jsou prostřednictvím Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) podniky za předcházející rok předávány společně do 31. března a následně publikovány na serveru IRZ do 30. září. Do integrovaného registru znečišťování IRZ jsou v souladu s požadavky legislativy ohlašovány látky, jejichž emise dosáhly či přesáhly množství stanovené jako prahová hodnota.

Ochrana ovzduší, vypouštění odpadních vod, odpadové hospodářství

Ve všech společnostech skupiny je dlouhodobě udržován soulad činností společností s požadavky zákonů na ochranu životního prostředí. Zdroje znečišťování ovzduší jsou provozovány v souladu s platnými provozními řády. V zákonných termínech jsou zajišťována autorizovaná měření emisí. Všechny provozovny mají zpracované a schválené vodohospodářské plány. Probíhá pravidelný monitoring kvality odpadní vody. Emisní limity znečištění odpadní vody jsou plněny. Všechny provozovny mají také zpracované a schválené plány odpadového hospodářství, odpady jsou sledovány a evidovány v souladu s platnou legislativou.

Tento soulad je sledován vedením společností a centrály skupiny a nezávisle ověřován správními úřady, certifikačními orgány a ve společnostech s účastí programu „Responsible Care“ Svazem chemického průmyslu ČR. V případě zjištěných odchylek od požadavků právních norem jsou bez prodlení realizována nápravná opatření, popřípadě ze strany správních úřadů uděleny pokuty.

Vypouštění odpadních vod

Emise znečišťujících látek do životního prostředí byly v posledních pěti letech stabilizované na úrovni dosažené masivními ekologickými investicemi, realizovanými v průběhu předcházející dekády.

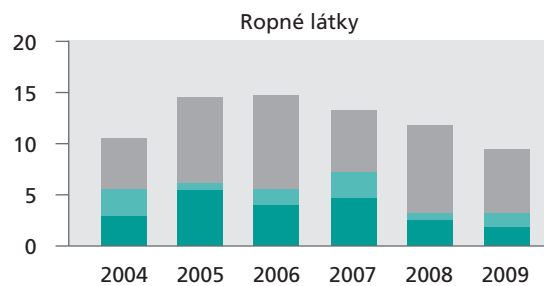
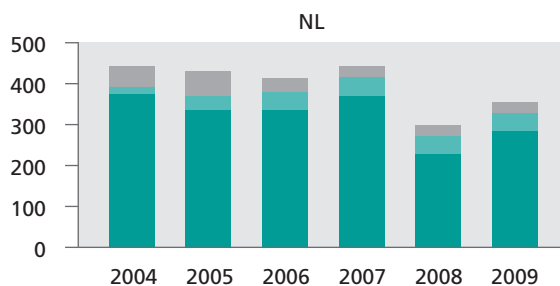
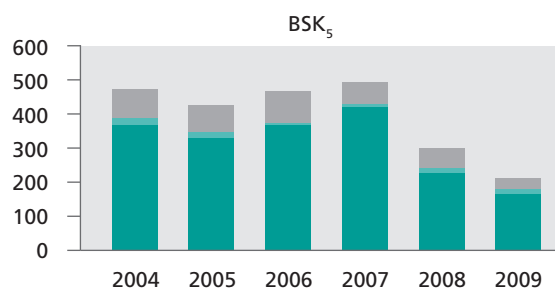
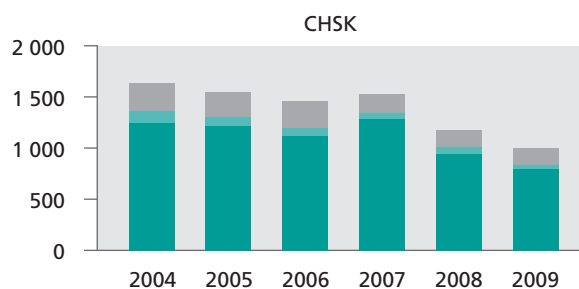
Ve skupině Unipetrol bylo v roce 2009 dosaženo snížení vypouštěného znečištění do povrchových vod v ukazatelích CHSK i BSK₅ zejména po rozsáhlé rekonstrukci biologické čistírny odpadních vod Unipetrolu RPA v letech 2007–2008.

Znečištění vypouštěné v odpadních vodách ve skupině (t/rok)

Rok	Parametr	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	CHSK	1 239	1 197	1 107	1 261	932	780
	BSK ₅	381	344	379	435	237	171
	NL	398	355	357	395	241	302
	Ropné látky	3	5	4	5	3	2
Česká rafinérská ¹⁾	CHSK	92	83	69	66	71	49
	BSK ₅	19	16	9	11	15	14
	NL	17	40	43	45	49	46
	Ropné látky	3	1	2	3	1	1,5
Paramo	CHSK	269	245	248	171	163	239
	BSK ₅	89	79	92	65	59	36
	NL	54	59	38	27	27	26
	Ropné látky	5	8	9	6	8	6
Skupina Unipetrol	CHSK	1 600	1 525	1 424	1 498	1 166	983
	BSK ₅	489	439	480	511	311	220
	NL	469	454	438	467	317	374
	Ropné látky	10	14	15	13	12	10

¹⁾ pouze lokalita Kralupy

■ Unipetrol RPA
 ■ Česká rafinérská
 ■ Paramo

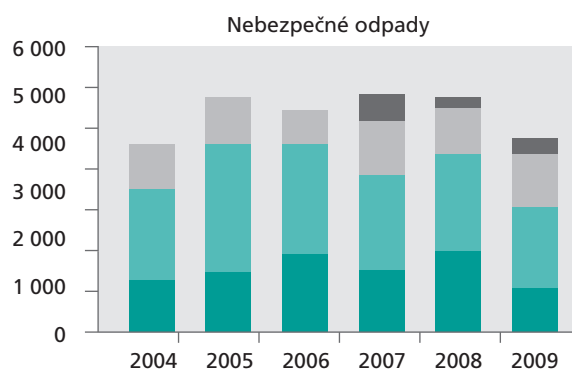
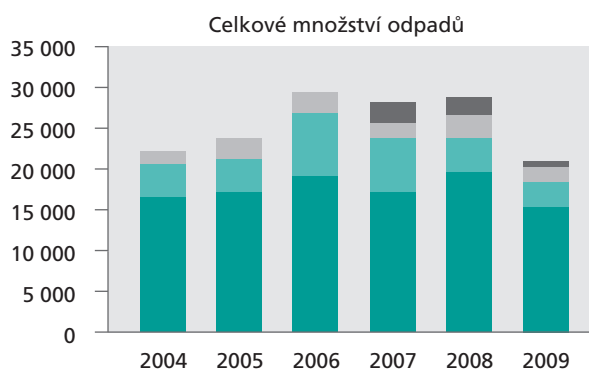
Odpadové hospodářství

Ve skupině Unipetrol bylo dlouhodobě dosaženo razantního snížení objemu jak celkových, tak nebezpečných odpadů. Tento trend je s výjimkou dílčích výkyvů, způsobených například zarážkovými pracemi nebo rozsáhlejší investiční výstavbou, udržován trvale. V letech 2007 a 2008 bylo dosaženo dalšího poklesu v produkci odpadů. Trend snižování produkce odpadů je viditelný i v porovnání let 2008 a 2009.

Produkce odpadů ve skupině (t/rok)

Rok	Parametr	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	Celkem	16 411	17 061	18 963	17 065	19 818	15 261
	Z toho nebezpečných	1 059	1 215	1 620	1 309	1 661	914
Česká rafinérská ¹⁾	Celkem	4 192	4 301	8 051	6 599	3 911	3 323
	Z toho nebezpečných	1 895	2 628	2 253	1 932	1 985	1 663
Paramo	Celkem	1 718	2 507	2 310	1 983	2 821	1 723
	Z toho nebezpečných	920	963	665	1 115	939	1 060
Unipetrol Doprava	Celkem				2 419	2 094	722
	Z toho nebezpečných				527	214	344
Skupina Unipetrol	Celkem	22 321	23 869	29 324	28 066	28 644	21 029
	Z toho nebezpečných	3 874	4 806	4 538	4 883	4 799	3 981

¹⁾ včetně investiční činnosti

■ Unipetrol RPA
 ■ Česká rafinérská
 ■ Paramo
 ■ Unipetrol Doprava

Ochrana ovzduší

V Unipetrol RPA a v záložské části České rafinérské došlo v roce 2007 k meziročnímu nárůstu celkového množství emisí oxidu siřičitého oproti roku 2006. Nárůst emisí byl způsoben náhradním spalováním odplynů s obsahem sirovodíku z výroby zplyňování mazutu Unipetrol RPA a spalováním přebytků rafinérských odplynů záložské rafinérie, které nebylo možno zpracovat na jednotkách na odsíření bohatých plynů. Realizací investičních projektů „Úpravy na jednotce odsíření bohatých plynů“, která vedla ke zvýšení kapacity jednotky odsíření, a „Výstavba recontactingu jednotky Visbreaking“ (umožňuje odsíření nízkotlakých plynů z této jednotky) bylo dosaženo stavu, kdy jsou veškeré plyny zpracovány na příslušných technologických jednotkách bez jejich spalování. V roce 2008 již nedošlo ke spalování odplynů z důvodu nedostatečné kapacity na jejich zpracování.

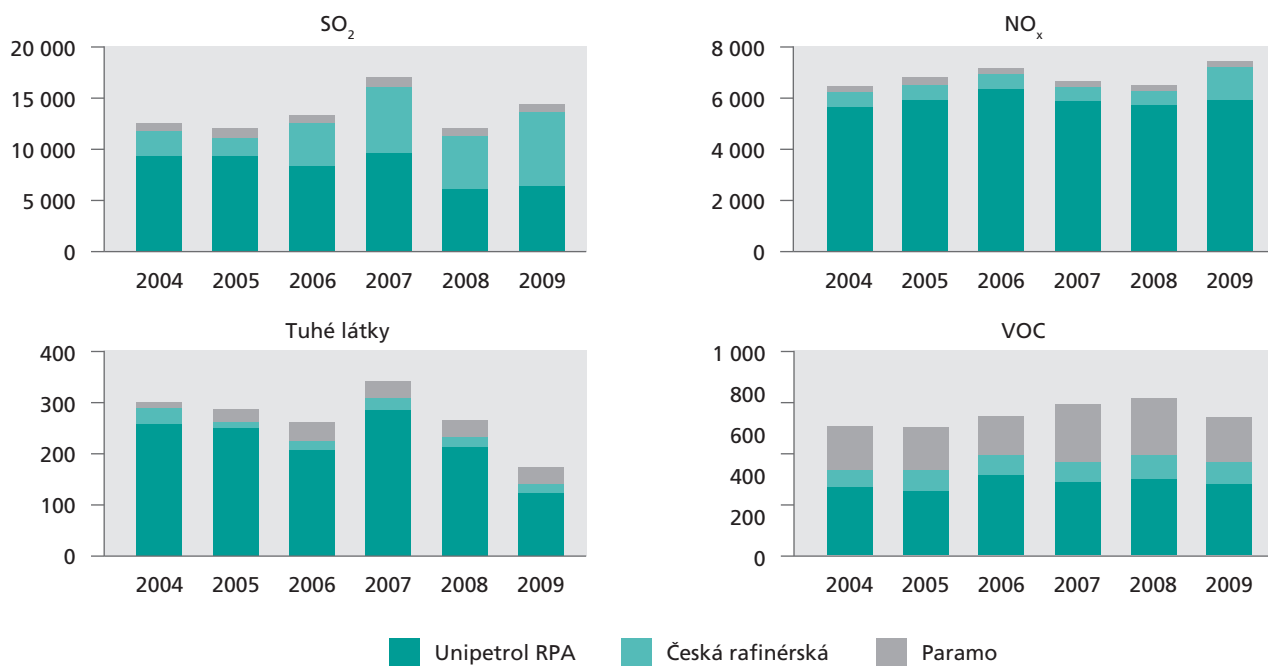
Nárůst emisí oxidu siřičitého i oxidů dusíku v litvínovské rafinérii byl způsoben poruchou kotle na jednotce Claus III, v jejímž důsledku musel být kotel přetrubkovaný. Po dobu opravy byl spalován sirovodíkový plyn obsahující čpavek, jehož emise jsou přepočítány na oxidy dusíku, na polním hořáku.

Ve společnosti Unipetrol RPA došlo mezi roky 2007 a 2008 k významnému meziročnímu snížení celkového množství emisí oxidu siřičitého. Stalo se tak díky odstavení jednoho kotle do zálohy v teplárně T200 a nižším množstvím odplynů s obsahem sirovodíku z výroby zplyňování mazutu spalovaným na havarijní pochodni. V roce 2009 došlo ve srovnání s rokem 2008 k poklesu emisí tuhých znečišťujících látek o cca 40 %. Pokles byl zaznamenán zejména u obou tepláren T200 a T700 a u výroby močoviny. Pokles byl způsoben nižším využitím výrobní kapacity teplárny T200 a výroby močoviny a částečnou náhradou tkaninových filtrů na obou teplárnách.

Znečištění emitované do ovzduší ve skupině (t/rok)

Rok	Parametr	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	SO ₂	9 334	9 197	8 409	9 691	6 143	6 397
	NO _x	5 678	5 945	6 346	5 839	5 695	5 959
	Tuhé látky	255	245	202	281	210	122
	VOC	356	341	420	381	400	379
Česká rafinérská	SO ₂	2 530	1 910	4 107	6 469	5 166	7 121
	NO _x	518	545	593	604	567	1 259
	Tuhé látky	29	12	19	24	19	18
	VOC	94	103	110	113	127	111
Paramo	SO ₂	717	835	704	749	721	742
	NO _x	244	276	213	208	212	239
	Tuhé látky	14	24	37	29	30	31
	VOC ¹⁾	230	225	200	304	293	231
Skupina Unipetrol	SO ₂	12 581	11 942	13 220	16 909	12 030	14 260
	NO _x	6 440	6 766	7 152	6 651	6 474	7 457
	Tuhé látky	298	281	258	334	259	173
	VOC	680	669	730	798	820	721

¹⁾ 90 % jsou fugitivní emise, které jsou vykazovány pouze na základě nákupu rozpouštědel v daném kalendářním roce

Hodnocení vlivů na životní prostředí

Ve společnostech skupiny v roce 2009 neprobíhala procedura hodnocení dopadů na životní prostředí (EIA).

Sankce za porušení požadavků environmentálních zákonů

O důsledné snaze na dodržování předpisů na ochranu životního prostředí svědčí i nízký počet případů dílčích porušení požadavků environmentálních zákonů, k nimž došlo v důsledku nestandardních provozních stavů v letech 2004–2009. V uvedeném období bylo společnostem skupiny uděleno celkem 13 pokut, z nichž pouze dvě za závažnější porušení povinností na ochranu vod překročily hranici 100 000 korun.

Přehled pokut udělených za porušení povinností v ochraně životního prostředí za léta 2004 až 2009

Společnost	Rok	Důvod sankce	Výše sankce (tis. Kč.)	Poznámka
Chemopetrol	2006	Nesplnění termínu pro zrušení výpusti	100	Zpoždění o cca 4 měsíce způsobeno klimatickými podmínkami a technickými problémy na konci roku 2005
Unipetrol RPA	2007	Nedovolené vypouštění odpadních vod po dobu rekonstrukce čistírny odpadních vod	1 000	Zaplaceno, bez odvolání
Benzina	2004	porušení povinností nakládání s vodami	130	
Benzina	2005	Porušení povinností nakládání s vodami	42	
Benzina	2006	Porušení povinností nakládání s vodami	20	Závadný provoz biologické čistírny odpadních vod (Ostrov n./O.)
Benzina	2006	Porušení povinností nakládání s vodami	48	Neoprávněný provoz biologické čistírny odpadních vod (Šlovice)
Benzina	2007	Nedovolené vypouštění odpadních vod z lapolu na čerpací stanici Libhošť	15	Zaplaceno, bez odvolání
Česká rafinérská	2005	Překročení emisního limitu v roce 2004	20	Zaplaceno, bez odvolání
Česká rafinérská	2006	překročení emisního limitu NOx v r. 2005	100	Zaplaceno, bez odvolání
Česká rafinérská	2009	Nedodržení zákona při evidenci odpadů	30	Zaplaceno, bez odvolání
Česká rafinérská	2009	Porušení ustanovení vodního zákona	323,9	Odvolání ke Krajskému úřadu, pokuta odvolacím orgánem potvrzena, zaplacená
Paramo	2008	Nedodržení podmínek IP (technický stav jímky na tukárně)	41	Odvolání k Ministerstvu životního prostředí nebylo vyhověno
Paramo	2008	Nedodržení zákona při evidenci odpadů	31	

SNIŽOVÁNÍ ENVIRONMENTÁLNÍCH A PROVOZNÍCH RIZIK A PREVENCE ZÁVAŽNÝCH HAVÁRIÍ

Prevence závažných havárií

Společnosti skupiny věnují prevenci závažných havárií dlouhodobě velkou pozornost. Základem prevence vzniku havárií je spolehlivý a bezporuchový provoz výrobních zařízení, která jsou projektována, provozována, kontrolována a udržována v souladu s legislativou ČR a jejich vnitřními předpisy. Některé z předpisů obsahují i požadavky nad rámec legislativy a vycházejí z nejlepších zkušeností společností skupiny.

Výrobní jsou vybaveny řídicími systémy signalizujícími odchylky od standardních provozních parametrů. Některé nebezpečné provozy jsou vybaveny systémy automatického odstavení provozních jednotek v případě překročení stanovených provozních parametrů. Výrobní jsou dle typu manipulovaných nebezpečných látek vybaveny moderními detekčními systémy (detekce plamene, kouře či úniků nebezpečných látek) s výstupy vyvedenými do velínů a do operačních středisek hasičského záchranného sboru příslušné společnosti. Ve výrobních jsou instalována stabilní i polostabilní hasicí zařízení a požární monitory.

Ve společnostech skupiny jsou prováděny pravidelné vnitřní audity bezpečnosti a prevence rizik havárií. Dále se provádí pravidelné externí audity a inspekce orgány odborného dozoru. Jedná se například o ČIŽP, OIP, HZS, odborné organizace ČR, pojišťovací makléře, pojistitele a zahraniční zajistitele. Doporučení a závěry z těchto auditů jsou zařazovány do příslušných plánů realizace.

Důležitou složkou prevence závažných havárií je pravidelné školení a výcvik zaměstnanců. Funkčnost systému prevence závažné havárie je celoročně prověřována nácviky řešení havarijních a krizových situací v součinnosti se zásahovými složkami vlastními i externími, a to formou havarijních cvičení (v jednotlivých výrobních + areálová havarijní cvičení prováděná v součinnosti se společnostmi spravujícími průmyslové areály nebo podnikajícími v jejich blízkém okolí).

Součástí řízení rizik závažných havárií je i pojištění odpovědnosti za škody ve smyslu zákona č. 59/2006 Sb.

Bezpečnostní úroveň společností skupiny ovlivňují významně nové investice do výrobních zařízení, kdy jsou již ve fázi projektu řešena možná rizika provozování využitím všeobecně uznávaných metod analýz rizik závažné havárie. Nové provozy jsou vždy vybaveny nejmodernějšími bezpečnostními systémy, které jsou v té době známé a splňují požadavky předpisů České republiky a Evropské unie.

Každá výrobní společnost skupiny má vlastní hasičský záchranný sbor podniku, jehož vybavenost a výcvik je na špičkové úrovni a umožňuje provádění vysoce specializovaných zásahů při haváriích s úniky nebezpečných látek.

Většina výrobních společností skupiny zařazením do skupiny „B“ podléhá režimu zákona č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií při nakládání s vybranými nebezpečnými chemickými látkami/přípravky.

Přehled zařazení podniků do skupin dle zákona č. 59/2006 Sb. a stavu projednávání bezpečnostní zprávy k 31. 12. 2009

Společnost	Skupiny	Bezpečnostní zpráva
UNIPETROL RPA, s.r.o.	B	1. 3. 2005 – 1. aktualizace bezpečnostní zprávy (BZ) (dle zákona č. 353/1999 Sb.) schválena / Krajský úřad Ústeckého kraje 2. aktualizace BZ (dle zákona č. 59/2006 Sb.) schválena Krajský úřad 18. 1. 2008
UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o. - Provozní oblast Východ, Závod vlečka Pardubice	B	2. 4. 2008 schválena 1. aktualizace BZ / Krajský úřad Pardubického kraje, pod č.j. 36470-16/2007/OŽP/BT
UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o. - Provozní oblast Východ, Závod vlečka Semtín	B	2. 4. 2008 schválena 1. aktualizace BZ / Krajský úřad Pardubického kraje, pod č.j. 36472-18/2007/OŽP/BT
UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o. - Provozní oblast Západ, Závod vlečka Litvínov	B	23. 6. 2008 schválena aktualizace BZ / Krajský úřad Ústeckého kraje, pod č.j. 2053/ZPZ/07/H-20.2
UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o. - Provozní oblast Západ, Závod vlečka Kralupy	B	11. 11. 2008 schválena aktualizace BZ / Krajský úřad Středočeského kraje, pod č.j. 120636/2007/KUSK OŽP Bo
UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o. - Provozní oblast Západ, Závod vlečka Neratovice	B	5. 12. 2008 schválena aktualizace BZ / Krajský úřad Středočeského kraje, pod č.j. 119423/2007/KUSK OŽP Oh
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s. rafinérie Litvínov	B	16. 2. 2003 schválena / Krajský úřad Ústeckého kraje 3. 6. 2009 schválena aktualizace KÚ Ústeckého kraje Čj. 23/09/ZPZ/H-02-2a/stát
rafinérie Kralupy	B	8. 10. 2002 schválena Okresním úřadem Mělník 10. 10. 2008 schválena aktualizace KÚ Středočeského kraje Čj. 83689/2007KUSK OŽP
PARAMO, a.s., hospodářské středisko Pardubice	B	3. 8. 2004 schválena / Krajský úřad Pardubického kraje 16. 6. 2005 schválena aktualizovaná Bezpečnostní zpráva 10. 10. 2008 schválena aktualizovaná Bezpečnostní zpráva 16.10. 2009 schválena aktualizovaná Bezpečnostní zpráva
PARAMO, a.s., hospodářské středisko Kolín	-	nepodléhá režimu zákona č. 59/2006 Sb.
BENZINA, s.r.o.	-	Nepodléhá režimu zákona č. 59/2006 Sb. Aktualizovány protokoly o nezařazení ČS dle zákona do skupin a předány na příslušné krajské úřady

Transportní informační a nehodový systém

Transportní informační a nehodový systém (TRINS) je systémem pomoci při nehodách spojených s přepravou nebezpečných látek. TRINS byl založen Svazem chemického průmyslu ČR jako součást programu „Responsible Care“ v roce 1996 na základě dohody mezi ním a GŘ Hasičského záchranného sboru ČR a jako jeden z podpůrných systémů zařazen do Integrovaného záchranného systému ČR. Zahraniční obdobou TRINS je kupříkladu britský systém CHEMSAFE, nebo německý TUIS, který byl modelem pro budování TRINS. Obdobné systémy byly budovány též na Slovensku (DINS), v Maďarsku (VERIK) a dlouhodobě fungují v řadě dalších zemí EU.

Střediska TRINS poskytují v součinnosti s Hasičským záchranným sborem ČR nezbytné urgentní pracovní konzultace týkající se údajů o chemických látkách a výrobcích, jejich bezpečné přepravy a skladování, praktických zkušeností s manipulací s nebezpečnými látkami a likvidací mimořádných událostí spojených s jejich přepravou. Střediska TRINS poskytují i praktickou pomoc při likvidaci takových mimořádných situací a s odstraňováním následných ekologických škod.

V současné době v ČR funguje 34 regionálních středisek TRINS poskytovaných 27 společnostmi z oblasti chemického průmyslu (počet snížen o 1 společnost – PLIVA Lachema, a.s. Brno z rozhodnutí majoritního vlastníka ukončila k 31. 12. 2009 svoji veškerou výrobní činnost a od ledna 2010 přešla do likvidace). Společnosti skupiny Unipetrol jsou zakládajícími členy TRINS. Unipetrol RPA navíc plní funkci národního koordinačního střediska systému.

Přehled účasti společností skupiny Unipetrol v TRINS

Společnost	Účast v nehodovém systému „TRINS“
UNIPETROL RPA, s.r.o.	národní centrum, regionální centrum
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s.	
- rafinérie Litvínov	regionální centrum
- rafinérie Kralupy	regionální centrum
PARAMO, a.s.	regionální centrum
PETROTRANS, s.r.o.	regionální centrum
UNIPETROL SERVICES, s.r.o.	Zastoupení SCHP ČR – zajištění činnosti celého systému, výkaznictví a podpora národního centra na UNIPETROL RPA, s.r.o.

Česká rafinérská se připojila k Evropské chartě bezpečnosti silničního provozu a uzavřela konkrétní závazek na období 2007 až 2009. Společnost tak reagovala na iniciativu Evropské komise, která vyhlásila kampaň, jejíž cílem je zvýšení bezpečnosti silničního provozu a konkrétně snížit úmrtí v důsledku dopravní nehody do roku 2010 na polovinu, tedy o 10 000.

Závažné havárie ve skupině Unipetrol v roce 2009

V roce 2009 nedošlo ve společnostech skupiny Unipetrol k havárii klasifikované dle zákona č. 59/2006 Sb. jako závažná havárie. Malé provozní nehody, ke kterým v průběhu roku došlo, byly zvládnuty vlastními silami, případně silami vlastních (podnikových) hasičských záchranných sborů a bylo na ně adekvátním způsobem reagováno pro zjednání nápravy a zabránění jejich opakování. Účinky malých provozních nehod nepřesáhly území společností skupiny vyjma havarijního úniku primárního benzínu do řeky Bíliny ve společnosti UNIPETROL RPA, s.r.o., v závěru roku 2009. Na tuto havárii bylo však adekvátně reagováno, byla provedena sanace a přijata nápravná opatření k zabránění opakování takové události. Havárie nebyla vyhodnocena jako závažná dle zákona č. 59/2006 Sb.

OTEVŘENÝ PŘÍSTUP K ŘEŠENÍ OTÁZEK ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Úloha zaměstnanců v ochraně životního prostředí

Zaměstnanci jsou ve společnostech skupiny Unipetrol považováni za klíčové nositele aktivit ochrany životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany. Proto jednotlivé společnosti zavedly efektivní systém školení všech zaměstnanců. Výcvik a vzdělávání zaměstnanců je součástí zavedených systémů řízení a je ve společnostech ve smyslu norem ISO 9001, ISO 14001 a OHSAS 18001 podroben pravidelnému přezkumu, hodnocení a doplnění.

Všichni zaměstnanci jsou aktivně a trvale angažováni při tvorbě a ochraně životního prostředí. Na pravidelných rekondičních školeních jsou seznamováni s politikami v oblastech ochrany životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví, požární ochrany, environmentálními aspekty jejich činností a s cíli a programy definovanými pro jejich pracoviště.

Řádné proškolení se nevztahuje pouze na vlastní zaměstnance, ale i na zaměstnance externích firem, které ve výrobních areálech působí. Závazky ochrany životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany jsou součástí smluv uzavíraných s jednotlivými kontraktory.

Komunikace s veřejností

Informační otevřenost je jedním z principů „Politiky odpovědného podnikání v chemii a integrovaného systému řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a jakosti“ skupiny Unipetrol, jako základního koncepčního dokumentu skupiny.

Podrobné informace o stavu a vývoji vlivů aktivit skupiny na životní prostředí jsou pravidelně publikovány ve „Společné zprávě o ochraně zdraví, bezpečnosti práce a životního prostředí skupiny Unipetrol“ (do roku 2006 „Společné environmentální zpráve“) a na webových stránkách společností skupiny.

Společnosti veřejně projednávají se zástupci odborových organizací, místních a regionálních samospráv své zprávy o plnění programu „Responsible Care“. Na internetových stránkách společností skupiny Unipetrol lze trvale nalézt přehled jejich aktivit v oblasti ochrany životního prostředí, bezpečnosti a ochrany zdraví.

Vůči městům a obcím ve svém okolí uplatňují společnosti skupiny Unipetrol principy sociální odpovědnosti (CSR). Součástí spolupráce s veřejností je informování o vlivu společnosti na životní prostředí v okolí formou účasti zástupců vedení společností skupiny Unipetrol na veřejných zasedáních zastupitelstev sousedících obcí. Pro veřejnost jsou organizovány „Dny otevřených dveří“. Společnosti pořádají pravidelná setkání se starosty obcí regionu, při nich jsou účastníci seznamováni se všemi aktivitami, nevyjímaje oblast ochrany životního prostředí. Při vzniku nestandardních provozních situací jsou starostové okolních obcí preventivně a neprodleně informováni. Pro potřeby okamžité komunikace s veřejností i se zaměstnanci společnosti využívají „zelené linky“, o aktuálních informacích jsou zaměstnanci informováni prostřednictvím interních komunikačních zdrojů (rozhlas, tiskoviny, intranet).

Dalším příkladem aktivní informační otevřenosti v oblasti ochrany životního prostředí je činnost Ekologického centra Most, které provozuje od roku 2000 s podporou společností Unipetrol RPA a Česká rafinérská. Centrum se významně podílí na vzájemném dialogu v oblasti ochrany životního prostředí mezi průmyslovými podniky a širokou veřejností. V roce 2007 byla zahájena činnost Ekologického centra v Kralupech nad Vltavou, které plní obdobnou funkci pro kralupský region.

Ve spolupráci s Ekologickým centrem Most byl v roce 2007 dokončen projekt přípravy výukového programu „Chemie a životní prostředí“, zaměřený na vzdělávání žáků základních a studentů středních škol. Cílem projektu byla zejména popularizace problematiky ochrany životního prostředí ve vazbě na chemickou výrobu, prezentace pozitiv i negativ spojených s chemickou produkcí a prezentace aktivit Unipetrol RPA v oblasti ochrany životního prostředí. Projekt se ze strany škol setkal s velmi pozitivním efektem, proto na základě jejich požadavku pokračoval i v roce 2008.

Přehled firemních periodik společností skupiny Unipetrol, která přinášejí pravidelné informace o aktivitách v oblasti životního prostředí

Firma	Publikace	Kontaktní osoba
Unipetrol	UNI, noviny zaměstnanců skupiny Unipetrol	Miroslav Mertl, tel. +420 476 164 303
Unipetrol	Internetová stránka společnosti	http://www.unipetrol.cz
Unipetrol RPA	Internetová stránka společnosti	http://www.unipetrolrpa.cz
Unipetrol RPA	Informační měsíčník bezpečnosti práce a požární ochrany	Ing. František Hrobský, tel. +420 476 164 883
Unipetrol Doprava	Internetová stránka společnosti	http://www.unipetroldoprava.cz
Unipetrol Doprava	Informační měsíčník bezpečnosti práce a požární ochrany	Ing. František Hrobský, tel. +420 476 164 883
Česká rafinérská	Echo, informační list České rafinérské	Ing. Aleš Soukup, CSc., tel. +420 315 718 579
Česká rafinérská	Impuls, zpravodaj bezpečnosti, ochrany zdraví při práci, požární ochrany, kvality a životního prostředí	Ing. Michaela Freyová, tel. +420 476 164 041
Česká rafinérská	Internetová stránka společnosti	http://www.ceskarafinerska.cz
Paramo	Internetová stránka společnosti	http://www.paramo.cz

ZMÍRNĚNÍ DŮSLEDKŮ STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ

Program odstraňování starých ekologických zátěží

Společnosti skupiny Unipetrol uzavřely na základě rozhodnutí vlády České republiky v souvislosti s privatizací s Ministerstvem financí ČR následující smlouvy na řešení ekologických závazků vzniklých před privatizací (Ekologická smlouva):

- 1) Ekologická smlouva č. 14/94, ve znění dodatku č. 3 ze dne 25. 1. 2005, společnosti UNIPETROL, a.s.
- 2) Ekologická smlouva č. 32/94, ve znění dodatku č. 1 ze dne 4. 7. 2001, společnosti UNIPETROL, a.s.
- 3) Ekologická smlouva č. 39/94, ve znění dodatku č. 2 ze dne 4. 7. 2001, společnosti PARAMO, a.s.
- 4) Ekologická smlouva č. 58/94, ve znění dodatku č. 3 ze dne 26. 9. 2008, společnosti PARAMO, a.s.
- 5) Ekologická smlouva č. 184/97, ve znění dodatku č. 7 ze dne 18. 1. 2007, společnosti BENZINA, s.r.o.

Přehled starých ekologických zátěží ve společnostech skupiny Unipetrol

V roce 2009 nedošlo k žádným změnám v rozsahu starých ekologických zátěží oproti předchozím obdobím. Níže je uvedený přehled starých ekologických zátěží skupiny Unipetrol.

Unipetrol, Litvínov – průmyslový areál a další lokality

Realizaci sanačních prací zajišťovala společnost UNIPETROL SERVICES, s.r.o.

Trasa produktovodu etylbenzenu Záluží – Kralupy nad Vltavou, lokalita Miletice u Velvar

- znečištění podzemních vod a zemin etylbenzenem
- sanační práce byly dokončeny, probíhá zpracování aktualizované analýzy rizik

Čerpací stanice pohonných hmot (bývalý Torol)

- znečištění podzemních vod a zemin ropnými látkami
- sanační práce byly dokončeny

Průmyslový areál Záluží a okolní skládky

- Skládky tekutých kalů Růžodol
  - znečištění zbytky dehtů a odpady z rafinace ropy
- Skládka kalů z čistírny odpadních vod
  - sanační práce byly dokončeny
- Skládky popílku K1-K4
  - byly dokončeny sanační práce na skládkách popílku K1 a K2
- Ochrana řeky Bíliny v prostoru skládky kalů z čistírny odpadních vod
  - sanační práce byly dokončeny
- Záchytný a oddělovací drén
  - sanační práce byly dokončeny
- Skládka tuhých průmyslových odpadů, Skládka vápenných kalů, Skládka vápenných kalů u vlečky
  - znečištění pevnými odpady, ropnými látkami a vápennými kaly s fenoly

- Skládka UHLODEHTA
  - znečištění uhelnými moury, popely, popílky, vápennými kaly a hnědouhelnými dehty
- Jižní předpolí popelových skládek
  - znečištění popílky a ropnými kaly
- Sanace zemin břehu řeky Bíliny biodegradací in-situ
  - sanační práce byly dokončeny
- Sanace podzemních vod v kontaminačních mracích v areálu
  - znečištění podzemních vod ropnými uhlovodíky a fenoly
- Monitoring podzemních vod
- Sanace zemin
  - znečištění zemin ropnými uhlovodíky a fenoly

Unipetrol, Kralupy – průmyslový areál a další lokality

Realizaci sanačních prací zajišťovala společnost UNIPETROL SERVICES, s.r.o.

- Blok 19 (gudrony)
  - zbytky z procesu rafinace benzínů
- Skládka Nelahozeves
  - styrenové zbytky uložené v ocelových sudech
- Průmyslový areál Kralupy
  - kontaminace rafinérskými produkty a produkty z petrochemické výroby
- Čerpací stanice pohonných hmot (bývalý K Petrol)
  - znečištění podzemních vod a zemin ropnými látkami
  - sanační práce byly dokončeny

Benzina

Realizaci sanačních prací zajišťovala společnost UNIPETROL SERVICES, s.r.o.

- sanace 52 kontaminovaných oblastí čerpacích stanic
  - kontaminace motorovými palivy
- sanace 13 kontaminovaných oblastí dřívějších distribučních skladů pohonných hmot
  - kontaminace motorovými palivy

Paramo, HS Pardubice

- Sanace skládky lokalita Časy
- Sanace skládek lokality Hlavečnick, Blato, Zdechovice, Nová Ves
- Sanace hlavního závodu Paramo
- Sanace skládky kyselinových pryskyřic (lokalita LIDL, ČSAD BUS)

Paramo, HS Kolín (bývalé Koramo)

- Sanace horninového prostředí a podzemní vody
- Likvidace úložiště kyselinových pryskyřic (stará a nová slečová laguna)

Průběh sanačních prací v roce 2009

V rámci odstraňování starých ekologických zátěží (OSEZ) se roce 2009 provedly následující sanační práce:

- sanace podzemních vod v oblastech 5 kontaminačních mraků a čerpání podzemních drénů v oblastech 4 kontaminačních mraků (Unipetrol, Litvínov-Záluží), byl schválen nový projekt na prodloužení termínu sanace do konce roku 2016 včetně navýšení finančních prostředků,
- probíhala ekologická služba – monitoring a biodegradace zemin, v rámci 4 investičních akcí (Unipetrol, Litvínov-Záluží),
- prováděn monitoring podzemních a povrchových vod (Unipetrol, Litvínov-Záluží),
- těženy odpady z lagun v Růžodole (Unipetrol, Litvínov-Záluží), byl schválen nový projekt na prodloužení termínu sanace o 2 roky včetně navýšení finančních prostředků,
- proveden monitoring podzemních vod pro zpracování aktualizované analýzy rizik (Unipetrol, Litvínov-Miletice – dálkovod),
- pokračuje sanace podzemních vod a odtěžba a přepracování odpadů ze skládky Časy (PARAMO, a.s., HS Pardubice),
- zahájení sanace skládky kyselinových pryskyřic – lokalita LIDL, ČSAD BUS (Paramo, a.s., HS Pardubice),
- pokračuje sanace horninového prostředí (Paramo HS Kolín),
- zahájení likvidace úložiště kyselinových pryskyřic – staré a nové laguny, dovoz inertního rekultivačního materiálu (Paramo HS Kolín),
- udržovací sanační práce (ochranné sanační čerpání) probíhaly na čerpacích stanicích Mikulov, Pardubice, Přelouč, Vysoké Mýto a distribučních skladech Bartošovice, Jičín, Nový Bohumín, Šumperk a Točnick, sanační práce na čerpací stanici Tachov (Benzina).

Další sanační práce prováděné v roce 2009:

- čerpání a čištění podzemních vod financované Českou rafinérskou v areálu Litvínov-Záluží (2 ohniska znečištění) a Kralupy (provoz hydraulické bariéry),
- čerpání podzemního drénu na Petrochemii v areálu Litvínov-Záluží financované Unipetrolelem RPA.

Nové smlouvy uzavřené mezi zhotoviteli a Ministerstvem financí ČR v roce 2009:

- Dodatek č. 1 realizační smlouvy sanace deponie v k.ú. Časy, PARAMO a.s. – zhotovitel SITA CZ a.s.,
- Realizační smlouva sanace ekologických škod – odstranění krajně naléhavého havarijního závadného stavu v prostoru bývalé skládky kyselinových pryskyřic PARAMO, a.s. – zhotovitel GHE a.s.

Čerpání finančních prostředků v roce 2009

Na základě ekologických smluv uzavřených s Ministerstvem financí ČR bylo ve skupině Unipetrol v roce 2009 na sanační práce čerpáno celkem 475 milionů korun. Celkové náklady hrazené z prostředků Ministerstva financí ČR na OSEZ od zahájení sanačních prací činí 3 842 milionů korun. Očekávané budoucí náklady na OSEZ činí cca 10 035 milionů korun.

Přehled finančních garancí Ministerstva financí ČR a čerpání finančních prostředků ve skupině Unipetrol

	Unipetrol Litvínov	Unipetrol Kralupy	Paramo Kolín	Paramo Pardubice	Benzina	Skupina celkem
Finanční garance Ministerstva financí ČR	6 012	4 244	1 907	1 242	1 349	14 754
Náklady hrazené Ministerstvem financí ČR v roce 2009	158	1	226	69	21	475
Náklady hrazené Ministerstvem financí ČR od zahájení prací	2 161	12 ¹⁾	1 160	159	350 ²⁾	3 842
Očekávané náklady na budoucí práce	3 484	1 500	747	3 385	980	10 096
Celkové (odhadované) náklady na sanaci	5 645	1 512	1 907	3 544	1 330	13 838
Zůstatek finanční garance Ministerstva financí	367	2 732	0	-2 302 ³⁾	19	816

¹⁾ **Kralupy:** bez nákladů již ukončené sanace sítě čerpací stanice bývalé společnost KPetrol 1995–1999 cca 40 mil. Kč.

²⁾ **Benzina:** bez nákladů BENZINA, s.r.o., vynaložených na sanační práce do roku 1997 cca 500 mil. Kč.

³⁾ **Paramo:** pravidla veřejné koncesní zakázky na komplexní odstranění starých ekologických zátěží (tendr) mají zohledňovat nesoulad hodnot garančních částek a předpokládaných nákladů na sanaci.

Vývoj finančních nákladů na sanační práce ve skupině (mil. Kč/rok)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol, Litvínov	206	199	147	146	144	158
Unipetrol, Kralupy	0	3	0	2	0,4	1
Benzina	40	26	15	17	46	21
Paramo, Kolín	104	65	37	1	0,6	226
Paramo, Pardubice	15	18	3	9	13	69
Skupina Unipetrol	365	311	202	175	204	475

TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Globální aspekty ochrany životního prostředí

Regulace emisí oxidu uhličitého dle schématu EU pro obchodování s emisními povolenkami oxidu uhličitého (EU ETS)

Vláda na základě zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na vypouštění emisí oxidu uhličitého a související Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2003/87/ES, vydala pro vybrané podniky formou Nařízení vlády č. 315/2005 z 20. 7. 2005 o Národním alokačním plánu na léta 2005–2007 obchodovatelné povolenky na vypouštění emisí oxidu uhličitého.

Pro obchodovatelné období v letech 2008–2012 vydala vláda povolenky formou Nařízení vlády č. 80/2008 z 25. února 2008 o Národním alokačním plánu.

Příděl povolenek pro společnosti skupiny Unipetrol dle Národního alokačního plánu pro období 2005–2007, 2008–2012 a skutečné emise CO₂ v letech 2005 až 2009.

Alokace povolenek Reálné emise	(ks/rok) (kt/rok)	Unipetrol RPA	Česká rafinérská	Paramo	Skupina Unipetrol
Alokace dle NAP 2005–2007		3 495	1 100	270	4 865
2005: reálné emise CO ₂		3 071	803	194	4 068
2006: reálné emise CO ₂		3 092	910	196	4 198
2007: reálné emise CO ₂		2 889	904	191	3 984
Alokace dle NAP 2008–2012		3 121	867	199	4 187
2008: reálné emise CO ₂		2 762	910	176	3 848
2009: reálné emise CO ₂		2 558	806	172	3 536

Povolenky přidělené společností skupiny Unipetrol pokryly potřeby společností a reálné emise v průběhu prvního obchodovacího období 2005–2007 i let 2008–2009 druhého obchodovacího období. Přebytky povolenek již byly nebo budou v budoucnu zobchodovány.

Společnosti skupiny splnily všechny požadavky zákona č. 695/2004 Sb. a jeho prováděcích předpisů, zpracovaly monitorovací plány a prostřednictvím nezávislé odborně způsobilé osoby splnily povinnost ověření vykazovaných emisí.

Ochrana ozónové vrstvy Země

Všechny společnosti skupiny provozují výrobní zařízení v souladu s požadavky na ochranu ozónové vrstvy Země a v souladu s platnými mezinárodními dohodami. Česká rafinérská již v roce 1999 přešla na místo používání halonů v systému požární ochrany na ekologicky vhodnější řešení. Chemopetrol (dnes Unipetrol RPA) nahradil chladicí média v nízkoteplotních provozech petrochemie ekologicky šetrnějšími náplněmi již v průběhu předchozích let.

Chemická bezpečnost

Všechny společnosti skupiny nakládají s chemickými látkami a chemickými směsmi (přípravky) v souladu s platným zákonem o chemických látkách a chemických přípravcích i s nařízením Evropského parlamentu a rady ES č. 1907/2006 (REACH).

Společnosti klasifikují všechny své chemické produkty, které uvádějí na trh, a na základě zjištěných vlastností výrobků zpracovávají jejich bezpečnostní listy, jejichž formát i obsah splňují požadavky přílohy II nařízení REACH. Bezpečnostní listy jsou bezplatně poskytovány všem odběratelům a zároveň jsou umístěny na webových stránkách společností. V Unipetrol RPA jsou, v souladu s nařízením REACH, bezpečnostní listy vyráběných i nakupovaných nebezpečných chemických látek a směsí (přípravků) zpřístupněny všem zaměstnancům prostřednictvím počítačové sítě INTRANET.

Všechny společnosti průběžně sledují nakládání s chemickými látkami a směsmi (přípravky) od surovin až po konečné výrobky a zajišťují plnění platných právních předpisů, včetně získávání certifikátů pro specifické aplikace vybraných produktů – např. certifikátu o zdravotní nezávadnosti pro styk s potravinami, s pitnou vodou, pro zdravotnické použití atd. Ve společnostech funguje zákaznický servis, který poskytuje podrobné informace o vlastnostech výrobků ve vztahu k jejich konkrétnímu použití.

Společnosti skupiny podléhají mezinárodní inspekci OSN (UN-OPCW), zaměřené na kontrolu dodržování závazků „Úmluvy o zákazu chemických zbraní“. Dosud provedené mezinárodní inspekce ve společnostech skupiny prokázaly důsledné plnění závazků „Úmluvy“.

Plnění povinností nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č. 1907/2006 (REACH)

Dne 1. června 2007 nabylo účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), které představuje nový evropský legislativní základ pro činnost chemického průmyslu v působnosti jednotného trhu EU.

Skupina Unipetrol představuje tu část chemického průmyslu, která produkuje chemické látky ve velkých objemech – tj. v tonážích nad 1000 t/rok. Od této skutečnosti se pak odvíjí rozsah dokumentace, kterou je potřeba pro registraci zpracovat, i konečný termín pro předložení žádosti o registraci.

V první fázi registračního procesu – tzv. předregistraci, společnosti musely do 1. 12. 2008 oznámit Evropské agentuře pro chemické látky (ECHA) identifikační údaje o společnosti a o látkách, které hodlají registrovat. Česká rafinérská předregistrovala 43 látek, Paramo 51 látek a Unipetrol RPA 58 látek. Konečný termín následující fáze – předložení žádosti o registraci, je pro většinu předregistrovaných látek 30. listopad 2010. Do té doby musí společnosti zpracovat požadovanou dokumentaci, včetně návrhu dalšího zkoušení pro dokončení registrace. Rok 2009 byl proto ve znamení intenzivní komunikace a spolupráce jak v rámci „Fór pro výměnu informací o látce (SIEF)“, tak i uvnitř dodavatelsko-odběratelských řetězců. Cílem bylo co nejrychleji navázat potřebné kontakty a zajistit efektivní způsob pro získávání údajů nezbytných pro přípravu žádosti o registraci.

Významnou roli v registračním procesu představuje úzká spolupráce společností s PKN Orlen i s odbornými konsorciemi – např. CONCAWE, LOA, ASVEP aj. Neméně důležitá je součinnost s výrobními jednotkami a dalšími odbornými útvary společností, jako jsou laboratoře, útvary strategie, nákupu nebo prodeje, bez kterých se shromažďování potřebných údajů neobejde.

Přímé finanční náklady spojené s registrací látek dle nařízení REACH byly na období do roku 2018, kdy se předpokládá dokončení procesu registrace, odhadnuty v Unipetrol RPA na 115 mil. Kč, v České rafinérské na 10 mil. Kč a v Paramu na 55 mil. Kč. Očekává se ale, že skutečně vynaložené finanční prostředky budou nižší díky uplatnění principu sdílení nákladů v rámci konsorcií nebo SIEF.

Hospodaření s primárními zdroji surovin a energií

Skupina Unipetrol v oblasti úspor primárních zdrojů surovin a energie vychází z principů trvale udržitelného rozvoje a orientuje základní strategii společnosti na inovační postupy, které vedou k minimalizaci energetických a materiálových vstupů a prosazuje stále zlepšování environmentální výkonnosti. Ve společnostech skupiny byly provedeny energetické audity s cílem dosáhnout dalších energetických úspor.

Významných úspor se dosahuje lepším využíváním primárních surovin. Například společnost Česká rafinérská realizovala rozsáhlý modernizační program, jehož cílem je hlubší zpracování ropy ve prospěch takzvaných světlých produktů, především pohonných hmot.

Česká rafinérská v roce 2006 zahájila projekty zařazené pod společný název „Biopaliva“, program šetrnějšího čerpání neobnovitelných zdrojů vymícháváním některých produktů zemědělské výroby, patřících do obnovitelných zdrojů, do motorových paliv. Program Biopaliva byl realizovaný s cílem zajistit logistiku, příjem, skladování a přimíchávání biokomponent a skladování a výdej biopaliv. Obě rafinérie společnosti nyní vyrábějí automobilový benzín a motorovou naftu s přídavkem biopaliv v souladu s legislativními požadavky a požadavky procesorů.

Úsporám spotřeby vody je ve skupině Unipetrol věnována trvalá pozornost. Významných výsledků v této oblasti dosáhly zejména společnosti Paramo realizací uzavřených chladicích cirkulačních okruhů. Nově zavedená chemická úprava chladicí vody ve společnosti Paramo vede k snižování odluhu, a tím snížení spotřeby přídavné vody.

Spotřeba vody ve skupině (mil. m³/rok)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	24,2	22,5	23,7	22,2	24,5	23,0
Česká rafinérská	1,4	0,8	2,0	1,7	1,8	1,8
Paramo	1,6	1,0	1,0	1,0	1,0	1
Skupina Unipetrol	27,2	24,3	26,7	24,9	27,3	25,8

Stabilizovaná spotřeba energie ve skupině Unipetrol je provázána výrazným růstem objemu výroby. Vývoj energetické účinnosti výrobních procesů proto lépe dokumentuje následující tabulka měrné energetické spotřeby, vyjádřená koeficientem spotřeby energie v tunách ropného ekvivalentu (TOE), vztážené na tuny produkce na rok:

Spotřeba energie ve skupině (tis. TJ/rok)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	10,1	10,7	10,4	10,1	10,6	9,8
Česká rafinérská	12,0	13,8	15,1	13,6	16,8	16,6
Paramo	0,8	1,0	2,8	2,7	2,7	2,6
Skupina Unipetrol	18,8	19,9	23,5	21,6	24,3	29

pozn.: údaje Paramo v roce 2004 a 2005 bez bývalého Koramo

Měrná energetická spotřeba ve skupině (TOE/t produkce za rok)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	0,171	0,166	0,173	0,163	0,154	0,178
Česká rafinérská, Litvínov	0,038	0,037	0,038	0,035	0,032	0,034
Česká rafinérská, Kralupy	0,051	0,053	0,056	0,056	0,057	0,053
Paramo, Pardubice	0,079	0,093	0,096	0,087	0,086	0,097
Paramo, Kolín	0,384	0,227	0,303	0,297	0,221	0,355

BEZPEČNOST PRÁCE, OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ OCHRANA

Skupina Unipetrol považuje bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci a požární ochranu za jednu z vysokých hodnot své korporátní politiky. Společnosti skupiny Unipetrol:

- zkvalitňují pracovní podmínky a opatření na ochranu zdraví a zajištění bezpečnosti při práci a požární ochrany v souladu s příslušnými předpisy a normami;
- zkvalitňují metody hodnocení rizik a prevence úrazů a nemocí z povolání;
- zavádějí opatření ke zvýšení efektivity práce;
- rozvíjejí dovednosti svých zaměstnanců a zavádí opatření namířená ke zkvalitnění pracovního prostředí;
- informují své zaměstnance a veřejnost o platných interních normách k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochrany a o jejich dopadech.

Úrazovost

V roce 2009 pokračoval ve skupině Unipetrol sestupný trend všech evidovaných pracovních úrazů, došlo ke snížení z 33 případů na 23. V ukazateli počtu pracovních úrazů s neschopností nad tři dny došlo oproti roku 2008 ke zvýšení z 6 případů na 11. K eliminaci tohoto trendu přijalo vedení skupiny řadu významných opatření. V roce 2009 nebyl zaznamenán ve skupině Unipetrol žádný smrtelný pracovní úraz vlastního zaměstnance.

Ve společnosti Unipetrol RPA došlo ke dvěma velmi závažným případům poškození zdraví zaměstnanců externích dodavatelů. Dne 18. 8. 2009 došlo při výměně filtrů na odlučovači FA 801 na EJ k explozivnímu hoření uhlovodíků, při kterém byli vážně popáleni dva zaměstnanci firmy BIS Czech, s.r.o. a 6. 10. 2009 došlo na teplárně T 700 ke smrtelnému úrazu zaměstnance společnosti DORA Services, s.r.o. Unipetrol RPA i vedení skupiny Unipetrol přijalo razantní systémová opatření krátkodobého i rozvojového a koncepčního charakteru směrem k firmám skupiny a k externím dodavatelům, která ovlivňují oblast systému řízení BOZP.

O úrovni bezpečnosti práce, dlouhodobě dosahované ve skupině Unipetrol svědčí následující údaje.

Četnost úrazů ve skupině Unipetrol (počet úrazů na 100 zaměstnanců)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	0,27	0,24	0,17	0,27	0	0,24
Česká rafinérská	0,4	0,3	0	0,3	0,14	0,45
Paramo	0,11	0	0,7	0,49	0,39	0,28
Benzina	0,52	0,61	0	0	0	0
Unipetrol Doprava	1,34	2,33	0,58	0,81	0,41	0,22

Frekvence pracovních úrazů (počet úrazů/mil. odpracovaných hodin)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	1,62	1,46	1,02	1,71	0	1,45
Česká rafinérská	2,4	1,7	0	1,7	0,8	2,8
Paramo	0,63	0,68	4,21	2,94	2,31	1,65
Benzina	3,15	3,55	0	0	0	0
Unipetrol Doprava	7,67	13,01	3,28	4,54	2,25	1,18

Počet smrtelných úrazů

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	0	0	0	0	0	0
Česká rafinérská	0	0	0	0	0	0
Paramo	0	0	0	1	0	0
Benzina	0	0	0	0	0	0
Unipetrol Doprava	0	1	0	0	0	0
Skupina Unipetrol	0	1	0	1	0	0

Počet evidovaných pracovních úrazů

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	28	14	11	13	10	14
Česká rafinérská	7	9	9	10	3	4
Paramo	12	8	20	14	8	3
Benzina	1	1	0	0	0	0
Unipetrol Doprava	25	22	10	11	9	1
Skupina Unipetrol	73	54	50	48	33	23

Počet pracovních úrazů s neschopností nad 3 dny

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	7	6	4	6	0	5
Česká rafinérská	3	2	0	2	1	3
Paramo	1	1	6	4	3	2
Benzina	1	1	0	0	0	0
Unipetrol Doprava	7	11	3	4	2	1
Skupina Unipetrol	19	21	13	16	6	11

Nemoci z povolání

V roce 2009 nebyl v žádné ze společností skupiny Unipetrol zaregistrován žádný případ nemoci z povolání.

Počet nových případů nemocí z povolání

Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Unipetrol RPA	0	0	0	1 ¹⁾	1 ¹⁾	0
Česká rafinérská	0	0	0	0	0	0
Paramo	0	0	0	0	0	0
Benzina	0	0	0	0	0	0
Unipetrol Doprava	0	0	0	0	0	0
Skupina Unipetrol	0	0	0	1	1	0

¹⁾ nemoc z polycyklických kondenzovaných uhlovodíků

Prevence, osobní ochranné pracovní prostředky a pomůcky

Prevence bezpečnosti práce je zajištěna odborně způsobilými pracovníky v oblasti hodnocení rizik, kteří provádějí prohlídky jednotlivých pracovišť. Osobní ochranné pracovní prostředky jsou zaměstnancům společnosti vydávány na základě vlastního vyhodnocení rizik.

Kvalita pracovního prostředí

Na základě provedené kategorizace prací jsou podmínky pracovního prostředí ve společnostech skupiny Unipetrol pravidelně prověřovány měřeními faktorů pracovního prostředí, především expozice zaměstnanců hluku, chemickým látkám a prachu. Měření provedená v roce 2009 potvrdila snižující se počet překročených přípustných expozičních limitů a nejvyšších přípustných koncentrací.

Zdravotní péče a prevence

Společnosti skupiny Unipetrol mají uzavřené smlouvy s lékaři na poskytování závodní preventivní péče. Lékařské preventivní prohlídky jsou prováděny podle stanovených právních předpisů a dle rozhodnutí orgánů hygienické služby.

Česká rafinérská v roce 2009 dosáhla hodnoty nemocnosti 1,4 %. Dosažení nízké krátkodobé nemocnosti je možné přičíst k dlouhodobému uplatňování programů podpory zdraví a nadstandardním zdravotním periodickým prohlídkám. Hlavním pilířem programu podpory zdraví v roce 2009 byl projekt „Drogy? Ne!“, jehož cílem bylo zmapování současné situace na pracovištích, zjištění případného pohybu osob, které přišly do styku s návykovou látkou a dále řešení a komunikování případných nálezů. V rámci projektu proběhla v obou lokalitách společnosti, na administrativních i výrobních pracovištích, měření mající potvrdit, že se v prostoru společnosti nepohybují lidé, kteří se dostali do kontaktu s drogami. Veškeré výsledky měření byly negativní a šetření tedy prokázalo, že prostředí je prosté drog.

DŮLEŽITÉ MEZNÍKY SKUPINY UNIPETROL V ROCE 2009 Z POHLEDU OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Unipetrol

- přechod na požadavky normy ISO 9001:2008 – ověřeno certifikační organizací LRQA v rámci kontrolní návštěvy;

Unipetrol RPA

- přechod na požadavky normy ISO 9001:2008 – ověřeno certifikační organizací LRQA v rámci kontrolní návštěvy;
- 19. 12. 2009 bylo dosaženo milníku 2 250 000 hodin bez úrazu s absencí;
- havarijní cvičení k ověření funkčnosti vnitřních havarijních plánů dle zákona č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií;
- realizace prověřovacího cvičení systému pomoci při přepravě nebezpečných věcí TRINS a všech dalších zapojených evropských středisek v rámci CEFIC (Evropská rada chemického průmyslu);

Unipetrol Doprava

- přechod na požadavky normy ISO 9001:2008 – ověřeno certifikační organizací LRQA v rámci kontrolní návštěvy;
- ověření zavedeného systému SQAS Pařící stanice cisteren společností MOODY;
- 15. 6. 2009 bylo dosaženo milníku 1 000 000 hodin bez úrazu s absencí;
- havarijní cvičení k ověření funkčnosti vnitřních havarijních plánů dle zákona č. 59/2006 Sb. o prevenci závažných havárií ve všech areálech, kde společnost působí, v součinnosti s HZSP vlastníků areálů;

Benzina

- přechod na požadavky normy ISO 9001:2008 – ověřeno certifikační organizací LRQA v rámci kontrolní návštěvy;
- zprovoznění provozního webu pro partnery čerpacích stanic;
- dokončení programu Benzina Plus – přestavby (modernizace) ČS;
- dokončení převodu udržovacích čerpání na vybraných lokalitách na ministerstvo financí;
- dokončení analýz rizik – 1. etapy prací na všech lokalitách v režimu ekologické smlouvy s ministerstvem financí;

Česká rafinérská

- rafinérská a petrochemická konference ocenila společnost Česká rafinérská čestným titulem Rafinérie roku 2009 ve střední a východní Evropě. Česká rafinérská získala již potřetí ocenění PETROL awards 2009 v kategorii Produkty a technika a to za realizaci projektu „Modernizace LPG sekce v komplexu FCC“ v rafinérii Kralupy nad Vltavou, a to pro svou vysokou technickou úroveň, ekonomický a ekologický přínos;
- zarážka v rafinérii Kralupy bez úrazu s absencí;
- 6. května 2009 bylo dosaženo milníku 1 000 000 hodin bez úrazu s absencí;
- byla ukončena 1. fáze projektu „Řízení kontinuity činností“ (Business Continuity Management, dále BCM). BCM je součástí integrovaného systému řízení, doplňuje proces Řízení rizik a tvoří nadstavbové řízení nad všemi krizovými a havarijními plány České rafinérské;
- ve spolupráci se společností Shell se uskutečnil Den bezpečnosti na téma „Dělejme správné věci“ a byl zaměřen na týmovou práci;
- získání kvalifikace určených zaměstnanců společnosti v oblasti HSE;

Paramo

- zahájení čerpání dotace z OPŽP v rámci prioritní osy Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik na Rekonstrukce skladovací nádrže kapalných uhlovodíků VR 28;
- zpracování další žádosti o dotaci z OPZP (Obnova nádrže VR16);
- žádost o dotaci z OPPI na projekt „Zvýšení energetické účinnosti teplárny instalací TBG včetně příslušenství“. Žádost byla posouzena kladně a dotace byla přiznána;
- recertifikace systémů QMS, EMS a HSMS dle ISO 9001, ISO 14001 a OHSAS 18001 firmou LRQA;
- v rámci plnění podmínky integrovaného povolení – snížení hlukové zátěže na hranici obytné zástavby byly dokončeny investiční akce v HS Kolín.

KONTAKTY NA SPOLEČNOSTI SKUPINY UNIPETROL PRO ZÁLEŽITOSTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

	Telefon	Fax	E-mail
UNIPETROL, a.s. UNIPETROL RPA, s.r.o. UNIPETROL DOPRAVA, s.r.o., BENZINA, s.r.o. UNIPETROL SERVICES, s.r.o.	+420 476 164 515	+420 476 164 906	zivotni.prostredi@unipetrol.cz
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s.	+420 476 164 477 +420 476 166 530	+420 476 164 858	zivotni.prostredi@crc.cz
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s., Kralupy	+420 315 713 455	+420 315 173 809	zivotni.prostredi@crc.cz
ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s., Litvínov	+420 476 164 422	+420 476 164 858	zivotni.prostredi@crc.cz
PARAMO, a.s.	+420 466 810 161	+420 466 810 108	zivotni.prostredi@paramo.cz
PARAMO, a.s., HS Kolín	+420 321 750 144 +420 321 750 135		zivotni.prostredi@paramo.cz

